

BATIZOVSKÉ NOVINY

Jún 2016

Občasník obyvateľov obce Batizovce

strana 5 - 7

Gerlachovský informátor, občasník obce Gerlachov

Jún 2016

Ročník IX.

Gerlachovský informátor

strana 9 - 10

Občasník obce Mengusovce

Jún 2016

Ročník I.

Číslo 2

MENGUSOVSKÝ

o b č a s n í k

strana 8

OBČASNÍK OBCE ŠTÔLA

JÚN 2016 ČÍSLO 1

strana 11

Taliansko pozýva

Za chuťou, vôňou, kultúrou, tradíciami a temperamentnými rytmiami Talianska nemusíte cestovať ďaleko. Stačí len zájsť od 15. do 18. júna do Popradu a 150 talianskych umelcov a propagátorov južanských špecialít predstaví kúsok horúceho Talianska pod vrcholkami Tatier. Ako už tradične, Taliani dostali pozvánku do Popradu od občianskeho združenia Pre mesto a mesta Poprad.

Piate výročie festivalu Viva Italia oslávime okrem už tradičných stánkov s talianskymi špecialitami a bohatým programom s viacerými novinkami. Azda tou najpodstatnejšou bude skrátenie festivalu o jeden deň, v rámci ďalšej novinky sa predstavia ako celky talianske regióny Kalábrie a Umbrie. Tohto roku sa po prvýkrát bude Taliansko prezentovať aj v Spišskej Novej Vsi, keď sa organizátori rozhodli naplniť ďalší cieľ festivalu – spájať regióny. No nie iba regióny, ale aj talianskych a slovenských obchodníkov v rámci tzv. bielej noci, keď v piatok 17. júna budú obchody na námestí otvorené do 22. hodiny. Návštevníci Viva Italia si môžu užiť aj veľkú Open house party s tromi talianskymi didžejmi v sobotu večer 18. júna.

Zapojiť sa však môžete aj do prvých majstrovstiev v príprave pizze na Slovensku pod záštitou Scuola Italiana Pizza a šéfkuchára Marca Robina, alebo do fotosúťaže Viva Italia Press Photo o najkrajšie fotografie, ktoré najlepšie zdokumentujú nielen kultúrne vystúpenia, prezentáciu regiónov, gastrómie, ale aj atmosféru celého festivalu. Do súťaže sa môžu prihlásiť jedno i viacčlenné tímy.

Okrem novinek sú počas štvordňového maratónu pripravené aj konferencia o stredomorskej gastronómii, konferencia Cestovný ruch a oblastné organizácie v regióne Marche a regióne Fermo, predstavenie filmov či kvalifikačný zápas ME vo futbale medzi Talianskom a Švédskom v kine Tatrán. Popradskému, ale aj spišskonovoveskému publiku sa predstavia aj talianski umelci. V Poprade to budú nezaobmedzená dvojica Ricchi & Poveri, speváčka Salix, skupiny Ruggero Robin Band a Duo Ciucati – Strappati. Milovníkov folklóru poteší vystúpenie talianskej folklórnej skupiny Ortensia, ale aj talianski stredovekí vlajkonosiči a hneď v úvode Babjakovi, ktorí tú správnu atmosféru navodia áriami z talianskych opier a slovenských ľudových piesní.

Nuž nezabudnite, Viva Italia tohto roku odštartuje v stredu, 15. júna na Námestí sv. Egídia o 17.45 h. (red)

Jún 2016

náklad 7 000 výtlačkov

Čítajte viac na:

www.podtatransky-kurier.sk

NEPREDAJNÉ

Podtatranský KURIER

Nezávislý spoločensko - ekonomický občasník

Pre Sama Hollého z klubu Unitrek Bike Teame Poprad, držiteľa bodkovaného dresu od prvej etapy na Malom závode míru v českom Lanškroune, je umiestnenie na tretej priečke zatiaľ najväčším úspechom. O to väčším, že sa na štart Malého závodu míru postavilo 122 reprezentantov z 8 krajín Európy. Medzinárodný etapový pretek starších žiakov a kadetiek je v súčasnosti najväčším podujatím v tejto kategórii. Už tradične sa koná koncom mája a nadväzuje na históriu Pretekov mieru. Na štart 46. ročníka sa po dlhom čase postavil aj Popradčan Samo Hollý, ktorý bol do reprezentačného družstva Slovenska nominovaný ako vedúci pretekár Slovenského pohára v cestnej cyklistike. Rovnako vedie aj Slovenský pohár v horských bicykloch.

Na snímke s trénerom, viacnásobným majstrom Slovenska, Jozefom Nazarejom. (red)

Na svete je detí ako smetí...

...a v ostatných dňoch všetky oslavovali svoj najväčší sviatok – Medzinárodný deň detí. Ako ináč, zábavou, netradičnými súťažami a čo je najhlavnejšie, spolu s rodičmi. Smiech a šťastné výkriky sa 4. júna ozývali aj na futbalovom ihrisku v Batizovciach. Práve tam by ste v tento deň našli najväčšiu koncentráciu policajtov na meter štvorcový v celom podtatranskom regióne. Medzinárodný deň detí tu pre svoje ratolesti pripravil Odborový zväz Polície v SR pri Okresnom riaditeľstve PZ v Poprade, v spolupráci s obcou, dobrovoľnými hasičmi a Úniou žien Batizovce.

„Našich členov je približne tristo a v Batizovciach sa nás tohto roku

stretlo okolo sto päťdesiat. Prevažná časť z nich boli naše deti a manželky,“ povedal predseda výboru OZ Polície v Poprade Ľubomír Faltín a doplnil, že takéto spoločné akcie slúžia k tomu, aby sa aj rodiny policajtov spoznávali a niečo zaujímavé sa dozvedeli aj o práci otcov a mamičiek, ktoré v zbere pracujú.

Deti si mohli pozrieť ukážky práce psovodov, policajné vozidlá, motorky, ale aj hasičskú tatrovku a na ihrisko vystriedať plnú nádrž vody. Okrem toho boli pre deti pripravené zaujímavé hry a súťaže a ako je už tradíciou, nakoniec každé z nich dostalo balíček plný sladkostí, darčiekov a omalovánok. (red)

Policajnú motorku si chceli vyskúšať nie iba chlapci, ale aj dievčatá.

Pri šálke čaju Popradský s...

Psychických chorôb aj počet psychiatricky vyšetrených pacientov stúpa. Neurózy, depresie, ale aj závislosti úzko súvisia s civilizačnými ochoreniami, za ktoré môže vo väčšine prípadov stáť. O tom, prečo sa nehanbiť z obav z reakcií okolitia. „Veľkú rolu to hrá najmä pri prvom vyšetrení. Ľudia sú nedôverčiví a pýtajú sa, kto všetko sa dozvie o tom, že v tejto ordinácii boli. Bežne, človek, ktorý sa tým nezaobrá, má veľmi obmedzené množstvo informácií o psychických poruchách. Najčastejšie sú spájané

s retardáciami, duševne zaostalými pacientmi alebo nekontrolovateľnými psychotickými stavmi „bláznov“ s halucináciami či prejavmi agresivity. Preto sa bežný človek podvedome bráni zaradiť medzi psychiatrických pacientov. No už napríklad málokto vie, že aj veľmi rozšírená depresia je psychická porucha, ktorá sa dnes dá dobre riešiť,“ vysvetľuje odborník, ktorý pôsobil aj na Prednej hore či na psychiatrickom oddelení v Levoči.

V západných spoločnostiach vie verejnosť o psychických poruchách i o možnostiach a limitoch ich liečby oveľa viac. „Na Slovensku bojujeme s hlboko zakorenenejšími predsudkami, preto už v školách treba vysvetľovať deťom, že psychiatria je len ďalšia medicínska disciplína. Aby

sa s ňou stretali aj inak, ako len keď rodičia na niekoho nadávajú, že je psychopat alebo by sa mal ísť liečiť, lebo pije. Aby sa im dostali veľmi ťažké. Ani rodinní príslušníci často nedokážu prekonať svoje predsudky voči chorým členom rodiny. A nejde pritom len o laikov. Aj z častých šokujúcich názorov somatických lekárov na psychiatriu vyplýva, že o nej často veľa nevedia.“

Štruktúra mozgu je súčasnými technologickými prostriedkami prebádaná veľmi podrobne. Nové objavy sa dnes týkajú hlavne prepojenia a funkcie týchto štruktúr. Populárne tvrdenie, že mozog používame len na 6 % nie je medicínsky odôvodnené a v odbornej literatúre nemá

žiadnu oporu. Podľa D. Skokana je psychiatrických lôžok na Slovensku dosť, no v západných krajinách je tendencia počet tých akútnych i dlhodobých skôr znižovať. Psychiatrická starostlivosť sa prostredníctvom poskytuje sociálnej psychiatrie presúva do komunit, menej sa hospitalizuje a viac začleňuje do spoločnosti. Rastie počet chránených bývaní s pacientmi rôzneho zamerania, kde žijú za stálej kontroly a asistencie sociálnych pracovníkov. „V praxi to vyzerá tak, že v rodinnom dome alebo byte žije trvalo a relatívne samostatne niekoľko ľudí napríklad so schizofréniou, denne ich navštevuje sociálny pracovník a lekár za nimi dochádza do domáceho prostredia. Na Slovensku sú skúsenosti s takýmto typom komunitnej psychiatrie veľmi skromné. Asi najpodobnejšie sú u nás resocializačné zariadenia využívané hlavne pri liečbe závislostí.“

Pokračovanie na 3. strane

MUDr. Dušanom Skokanom, psychiatrom

Je čas na bio-kraciu

„Ak žiješ v súlade s prírodou, nikdy nebudeš chudobný. Ak žiješ podľa toho, čo si myslia iní ľudia, nikdy nebudeš bohatý,“ povedal pred rokmi Seneca.

Piesok v presýpacích hodinách svetových dejín sa sype čoraz rýchlejšie. Globalizácia, technológie, hospodársky rast. Prírodné zdroje planety sa zmenšujú, rastúci počet obyvateľov preťažuje životodarné systémy, dochádza nám ropa a zemný plyn, čo vyvoláva konflikty. Preto sú ľudia ako Masanobu Fukuoka, Bill Mollison, David Holmgren a Sepp Holzer, ktorí nám prostredníctvom permakultúry ukazujú ako žiť v súlade s prírodou, nie proti nej, ozajstnými novodobými rebelmi. Vytváranie kultúry spočíva najmä v znovu zavedení kultúry do poľnohospodárstva. Záhradníci a poľnohospodári sú výrobcami potravín a preto aj nositeľmi kultúry. Ničenie pôdy deštruuje nielen ich, ale aj kultúru. Naše polia a záhrady sú zrkadlom nášho vzťahu k prírode. Prišiel čas na bio-kraciu.

Sepp Holzer tvrdí, že kto sa pokúša zažiť prírodu s otvorenými očami, veľmi rýchlo spozná, že všetko má svoju príčinu a pre každý problém existuje riešenie. V posledných desaťročiach sme v starostlivosti o pôdu napáchali veľké škody. Veľkoplošné úpravy terénu a drenáže na vysušovanie mokradí, skaly a balvany sme roztrieštili, aby sme mohli lúky a polia obrábať strojmi. Vlhké lúky boli odvodnené a na nich vysadené smrekové monokultúry. Rieky a potoky sa narovnávali. Dôsledkom toho sú dnes záplavy, zosuvy pôdy, polomy. Zničili sme ekologickú rovnováhu prírody, preto musíme bojovať proti škodcom a burine, ktoré sme sami vytvorili, chemickými prostriedkami.

Sepp Holzer je poľnohospodársky inovátor, ktorý na svojom horskom statku v salzburskom kraji Lungau aj vo výške 1500 m nad morom pestoval kivi, čerešne či dyne, uprostred zimy zbieral reďkovky a jeho obilie rastie v lese. Vytvoril vlastnú formu permakultúry, nový typ poľnohospodárstva, kde múdрым využitím ekologických vzťahov a kolobehov necháva prírodu pracovať pre seba a s minimálnou námahou dosahuje maximálny hospodársky úspech bez toho, aby zaťažoval životné prostredie. Prírodné myslieť, žiť a pracovať je nielen základom hospodárenia, ale aj životný postoj, ktorý prestupuje všetkými oblasťami života. Ide o to prijať zodpovednosť za náš súčasný svet, za všetky živé tvory a mať občiansku guráž vystupovať za zachovanie skutočných hodnôt. Je dôležité dívať sa do budúcnosti a nenechať sa len slepo viesť. Naším cieľom by malo byť budovať systémy, ktoré sa udržiavajú sami a vytvárať symbiotické obhospodarovanie krajiny, v ktorej si každý vytvorí vlastnú životnú stratégiu. Pretože, ak sa v pôde dobre cíti dažďovka, znamená to, že je zdravá. **P. Vargová**

Pred ohňom utečieš, ale pred vodou...

Rozhovor s Pavlom Gašperom, druhým viceprimátorom mesta Poprad

Keď mi v roku 1997 dal jeden známy prečítať článok uverejnený v environmentalistickom časopise, ktorý písal o tom, akým klimatickým zmenám budeme čeliť o niekoľko desaťročí, bol som presvedčený, že sú to, mierne povedané, výplody nezdravého úsudku. Dnes všetky tieto predpovede naliehavo klopú na dvere a my sa stále učíme, že prírodu nepremôžeme.

V spomínanom článku spred takmer dvadsiatich rokov sa písalo, že v najbližších desaťročiach sa priemerná ročná teplota zvýši o niekoľko stupňov a všetky meteorologické javy budú vybičované do extrémov: extrémne horúčavy a suchá, extrémne dažde a privaly, extrémne mrazy, extrémne snehové zrážky, extrémne vetry a tornáda na Slovensku. Všetko sme to už zažili

a to dokonca u nás, pod Tatrami, kalamitný vietor, tornádo pri Šuňave, prival, ktorý zatopil dolnú časť Štrby, rozsiahle záplavy v okolí Kežmarku, rekordné množstvo snehu i stepné suchu. Nemôžeme sa tváriť, že sa nás to netýka. Niektorým z týchto javov nevieme vzdorovať takmer vôbec, no voči vode sa dá čo-to urobiť. Je to živiel, ktorý keď udrie, je neskoro pred ním utekať.

Potvrdili to všetci, čo zažili záplavu.

Už sme sa presvedčili v praxi, že regulácia potokov síce môže pomôcť v mieste, kde je urobená, ale v konečnom dôsledku dosiahneme len to, že voda rýchlejšie zbehne do nižších polôh a tam sa vyleje v oveľa ničivejšej podobe a vo väčšom množstve. Najúčinnnejšie sa javí zadržať vodu čo najdlhšie tam, kde spadne.

V tejto súvislosti na dovyšvetlenie len jedna otázka - prečo?

Každá zemina má určitú schopnosť vsakovania. Keď na ňu vylejete vodu, po čase ju zem vypije. Najmenej voda vsakuje do ílov. No keď porovnáme túto nízku schopnosť vsakovania s množstvom spadnutých zrážok v podmienkach Slovenska, zistíme, že ak by všetky ročné zrážky spadli na íl a zostali by tam celý rok, nakoniec by ich íl vypil a bol by značnú časť roka suchý.

To sú technické fakty. Čo však z toho vyplýva pre nás?

Pre nás to znamená, že najlacnejšie a pritom najjednoduchšie je plánovať a robiť zásahy v teréne tak, aby sa vode neumožnilo koncentrovať do tokov, ale aby zostala

rozptýlená v teréne tam, kde spadne. A ak sa už zleje do toku, treba sa snažiť zadržať ju. Prakticky to znamená začať v lesoch. Nenechať holé svahy, ale zalesniť ich. Cesty a zväžnice poprúvať na mnohých miestach a vodu z nich odvieť do terénu. Polia obrábať po vrstevniciach, aby voda zostávala v brázdach, riadkoch a koľajach. Na vhodných miestach v poli a na lúkach nasadiť stromy a kry, niekde aj v pásach. Tam, kde je to vhodné, vybudovať dostatočne veľký suchý polder – hrádzu, ktorá sa naplní len pri veľkých zrážkach a umožní regulovaný odtok vody, ktorý nespôsobí vylíatie koryta.

To sú predsa známe zásady, ktoré sa bežne dodržiavajú ...

Niekedy áno, niekedy nie. V Strážach pod Tatrami bojovali ľudia s vodou pravdepodobne odvtedy, odkedy sa tam usídlili. Unikátny terénny kotol nad mestom pozbera vodu z plochy takmer desiatich hektárov a nasmeruje ju rovno na námestie. V minulosti tu boli vybudované tri kanály, ktoré vodu odvedli do potoka. Dva z nich boli vedené okrajmi mesta a jeden rovno popod námestie. Pamätníci hovoria, že tieto klenbové kamenné kanály boli vybudované snáď pred dvesto rokmi. A dnešní päťdesiatnici sa v nich v detstve hrávali na skryvačku. Ich pôvodná výška bola taká, že po nich mohol chodiť dospelý človek. Pravidelne ich čistili od nánosov hliny a kamenia. Neskôr, keď sa tvoril register obnovennej evidencie pozemkov, sa mesto k dvom z týchto kanálov ľahkovážne nepriznalo a dostali sa nenávratne do rúk súkromných osôb. Tie ich zasypali a pozemky si ohradili. Tak sa stalo, že sa voda miesto troch kanálov odvádzala len jedným. Ten sa prestal čistiť, križom cezeň je uložené kanalizačné potrubie a kanál vyúsťuje do rúry s priemerom niekoľkých desiatok centimetrov. To všetko malo za následok prerazenie klenby kanála priamo pod námestím pri jednom z väčších dažďov v minulom roku. Okrem toho sa príjazdová cesta do Stráže v minulosti „inovovala“ v rámci jednej z predvolebných propagačných akcií tak, že sa jej úroveň zvýšila o približne pol metra. Tým sa zlikvidovalo núdzové koryto záplavovej vody a domy v dolnej časti mesta sú v neustálom ohrození. Na zamyslenie je aj otázka, či tam vôbec mala byť povolená výstavba.

To je smutnejší z príkladov zásahu človeka do prírody a do mesta. Teraz stojíme pred otázkou, ako ochrániť ľudí pred vodou a história troch kanálov sa už nezopakuje.

Obhliadka terénu a návrh opatrení.

Ale boli predsa vykonané úvodné kroky na vyriešenie tohto problému...

Bola vykonaná obhliadka viacerými odborníkmi a padli aj návrhy na riešenie. Žiaľ, niektoré sa cenovo dajú porovnať k vybudovaniu nového kanála, či veľkého potrubia popod príjazdovú cestu do tejto časti mesta. To by, odhliadnuc od ceny, mohlo pomôcť k odvedeniu vody z mesta. Klimatológovia však varujú, že pri predpokladaných stupňujúcich sa privaloch nakoniec nemusí byť žiadne potrubie dost veľké. A ak aj áno, odvedie vodu do nižšej polohy, kde ohrozí iných. Jednoduchšie sa javí zadržať vodu nad mestom. To ale naráža na vlastníctvo pozemkov, na ktorých sa to dá urobiť. A tiež na spôsob ich využitia. Všetko sa dalo vyriešiť veľmi efektívne pred niekoľkými rokmi, keď sa realizovali pozemkové úpravy katastra. Znova však mesto zaspalo a nevstúpilo aktívne do tohto procesu.

Takže za všetko môžu predchádzajúce vedenia mesta?

Mrzí ma, ak to takto vyznelo. Je jasné, že históriu už nevrátime. Musíme pozeráť dopredu. Zmienil som sa o tom preto, lebo v niektorých katastrálnych územiach nášho mesta ešte neprebegli pozemkové úpravy. Navyše sme v procese pripomien-

kovania a zmeny územného plánu mesta. To dáva nádej na zmysluplnú prípravu protipovodňových opatrení. Aspoň na nových územiach vieme vyťažiť zo skúseností zo Strážov.

Problematickým miestom sú tiež Matejovce, konkrétne Ulica Lidická. Je tu bežné, že dažde a voda z topiaceho sa snehu naplavia na cestu toľko bahna, že to vyzerá, ako by tam cesta vôbec nebola. Pre ľudí, ktorí tam žijú, je to niekedy nebezpečné. Našlo sa tu naoko jednoduché riešenie: mesto v spolupráci s družstvom uloží popod cestu potrubie na odvod vody a bahna z poľa. Zostane však stála úloha, čistiť potrubie. Okrem toho plánujeme v doline nad Matejovcami polder, ktorý by zachytil privalovú vodu. Tým by sa malo zabrániť aj vybrežiu potoka v dolnej časti mesta pri Kaskáde.

Neprijemné je tiež zalievanie sídliska JUH III vodou z okolitého terénu. Plánujeme tu drenážny kanál pozdĺž Ulice Rastislavovej. Mal by byť zaústený do existujúceho kanála západne od sídliska.

Naoko neškodne vyzerá aj navozená a uvibrovaná zemina pozdĺž rieky Poprad pri záhradkárskej osade Západ oproti zostatnému zimnému štadiónu. Pôvodne to bola záplavová zóna, ktorá bola neskôr predefinovaná na územie pre olympijskú dedinu. Dnes musíme riešiť navýšenie ľavého brehu rieky pozdĺž sídliska Západ.

Spomínaná história by mohla poslúžiť aj iným obciam a mestám. Musíme byť vnímaví na dianie v prírode a hlavne zodpovední k sebe a budúcim generáciám. Nechcem, aby to znelo pateticky. Hovorím to preto, lebo doteraz sa väčšina aj dobre myslených zásahov ľudí do prírody ukázala byť nevhodná. Ukázalo sa to však až po niekoľkých desaťročiach, kedy boli zmeny nezvratné. Pohľad na otvorený strážsky kanál je, myslím si, dosť vážnym varovaním. **(red)**

Otvorený strážsky kanál.

Likvidácia následkov povodní.

Vďaka dobrým zamestnancom stojí Schüle Slovakia s. r. o. na pevných základoch

Keď sa v roku 1999 začala písať história firmy Schüle Slovakia s. r. o., málokto predpokladal, že bude jedným z najvýznamnejších zamestnávateľov podtatranského regiónu.

Firma bola od samého začiatku postavená na pevných základoch, ktoré boli tvorené šikovnými ľuďmi s veľkým srdcom a pevným odhodlaním vybudovať silnú a stabilnú firmu. Vďaka verným a lojálnym zamestnancom sa firma rozširovala veľmi rýchlo. Odzrkadilo sa to aj na portfóliu produkovaných výrobkov, ktoré dnes využívajú všetky významné svetové značky automobilov. Spomenieme len niektoré - Mercedes, Porsche, BMW,

Audi či Volkswagen. Spoločnosť Schüle Slovakia s. r. o. sa môže právom hrdiť výrobou prostredníctvom špičkových technológií, ktoré sú konkurencieschopné v celosvetovom meradle. Ide najmä o posilňovače riadenia, servoriadenia, bloky motorov a iné špičkové výrobky potrebné pre bezpečnosť v automotive doprave.

Ale vráťme sa na samotný začiatok tohto úspechu - za všetkým treba hľadať zručných odborníkov z nášho regiónu, ktorí sú schopní neustáleho vzdelávania sa. Na takýchto ľuďoch máme v našej firme šťastie. Hlavným predpokladom úspechu našej firmy je dôvera k zamestnancom, ktorí ju následne vracajú

ju špičkovou odvedenou prácou. Samozrejmosťou v našej firme je neustále vzdelávanie sa, ktoré podporuje individuálny rast. Práve ten sa stáva jedným z najsilnejších motivačných prvkov zamestnanca. To si uvedomujú aj riadiaci pracovníci, ktorí vedú, že čím viac vedomostí odovzdajú zamestnancom, tým majú lepšie výsledky, pretože tí sú potom samostatnejší. V začiatkoch bolo vzdelávanie oveľa ťažšie, pretože bol nedostatok odborníkov na obsluhu CNC-strojov a manipulačných robotov. Dnes sa firma môže pochváliť množstvom skúsených odborníkov, ktorí dokážu nových kolegov vzdelávať sami.

Pracovníčka personálneho oddelenia Ing. Navrátilová nám prezradila, že na vstupných pohovoroch vo firme sa adepti o prácu často pýtajú, či dostanú prácu na zmluvu

alebo na dohodu. Ubezpečujeme všetkých záujemcov o prácu u nás, že naša firma prijíma pracovníkov len na riadnu pracovnú zmluvu a chce ich zamestnávať dlhodobo, až do odchodu do dôchodku. V tomto podniku nie je odmenou len mzda. Čo poviete na cestu do zamestnania a späť, ktorú hradí zamestnávateľ, alebo na bezplatné právne poradenstvo pre zamestnancov, ktorí si požičiavali peniaze z nebankovník? Touto službou pomohla firma mnohým „vykorčuľovať“ z až priam neriešiteľných ťažkých životných situácií.

V mimopracovnom čase spoločnosť Schüle Slovakia s. r. o. poskytuje všetkým zamestnancom, ktorí majú záujem tráviť aktívne voľný čas, bohatú možnosť športových aktivít - fitnes, plávanie, cyklistiku, tenis a v zimných mesiacoch aj lyžovanie. Podob-

ne každý zamestnanec môže celoročne využívať firmou hradené relaxačné a liečebné masáže.

Spoločnosť pravidelne organizuje firemné posedenia a stretnutia, na ktoré sa zamestnanci tešia už dlho pred ich uskutočnením. Vedenie Schüle Slovakia s. r. o. si uvedomuje zodpovednosť nielen voči svojim zamestnancom, ale aj voči ich rodinám. V priebehu roka preto pripravuje viacero podujatí špeciálne určených pre rodiny zamestnancov, ako sú family day, tenisový turnaj, rodinnú lyžovačku alebo mikulášske posedenie. Firma celoročne ponúka svojim zamestnancom aj možnosť kultúrneho, spoločenského a športového vyžitia, pravidelne im poskytuje lístky na koncerty, vystúpenia a per-

manentky na športové podujatia. Spoločnosť pamätá aj na dlhoročných zamestnancov, ktorých za odpracované roky pri odchode do dôchodku odmeňuje vecnými darmi a pozýva ich aj na koncoročné posedenia spojené so zábavou, na ktoré bývalí zamestnanci radi prichádzajú.

Zamestnanie v našej spoločnosti je dôležitý životný krok, ktorý je pre nás zaväzujúci. Keď sa pre neho rozhodnete, neolutujete. Prinášame nielen stabilnú prácu v špičkovej spoločnosti, ale aj široké množstvo zamestnaneckých výhod, ktoré nemajú v Podtatranskom regióne konkurenciu.

Vela zábavy si deti zamestnancov užívajú na každoročnom mikulášskom posedení.

Family day s vlastnoručne uvareným gulášom sa teší medzi zamestnancami veľkej obľuby.

Pri šálke čaju Popradský s...

MUDr. Dušanom Skokanom

Dokončenie z 1. strany

Odhalit psychické ochorenie nie je jednoduché. Porúch je veľké množstvo, navyše je u viacerých z nich prechod od normy k patológii plynulý. Preto môže byť rozhodovanie čo a akým spôsobom liečiť, veľmi komplikované.

„Množstvo ľudí, i s ťažkou psychickou patológiou, odbornú pomoc nevyhľadá. Niektoré poruchy sú navyše vyslovene charakteristické tým, že si človek ich chorobnosť neuvedomuje. Bolo by napríklad naivné povedať schizofrenikovi aby prišiel, keď bude mať znova halucinácie alebo pocit, že ho niekto prenasleduje. Preňho je to realita, že je chorý. Ak začne mať pocity ohrozenia alebo halucinačné zážitky, nepovažuje ich za chorobné a často hľadá ich neexistujúce vonkajšie príčiny. Aj u najlepšie spolupracujúcich pacientov ktorí užívajú lieky a chodia na pravidelné kontroly, je len zlomok takých, o ktorých by sa dalo povedať, že majú na svoje ochorenie nadhľad. Sú to skôr výnimky.“ V druhej väčšine prípadov vidia podľa psychiatra zhoršenie stavu alebo že sa niečo nezvyčajné deje, skôr pacientovi blízki podľa vonkajších prejavov. Postoje rodinných príslušníkov, tlak rodiny a spo-

lupráca s ňou je tak jedným s najpodstatnejších faktorov pri liečbe schizofrenie. Hoci výskyt depresii rýchlo rastie, a aj za závislosťami možno hľadať stav civilizácie, vývoj ani charakter populácie nemá vplyv na výskyt schizofrenie.

„V každej dobe, v každej kultúre, na celej zemeguli konštantne bolo a aj je zastúpenie schizofrenikov v populácii niekde okolo 1%. Existuje veľa teórií, prečo toto ochorenie vzniká i prečo si stále drží tieto počty a podľa evolučnej psychiatrie musí v sebe skrývať i určité adaptačné výhody. Ľudia so schizofreniou žili a žijú medzi nami od nepamäti, pravdepodobne boli často upalovaní, vyčleňovaní zo spoločnosti, ale i obdivovaní za schopnosť spájať sa s inými svetmi. Každopádne sa dá predpokladať, že i dnes niektorí z nich žijú celoživotne nerozpoznaní, neliečení, odizolovaní, s minimom kontaktov so spoločnosťou a realitou, ktorej už prestali rozumieť.“

Na našu psychiku tiež vplyva všetko, čo možno zhrnúť pod pojem stres. Stres je adaptácia človeka, vyrovnávanie sa s pôsobiacimi tlakmi. Stresová reakcia má telo pripraviť na útek alebo únik. Príčiny či psychologické faktory môžu byť u každého iné. Aj pozitívne ako svadba či Vianoce.

„Stresorov, pozitívnych i negatívnych, je dnes veľmi veľa a na rozdiel od minulosti množstvo z nich pôsobí dlhodobo. Stresová reakcia mala človeka pomáhať odvracať krátkodobé nebezpečenstvá. Fyziologicky sa prejavuje tým, že sa nám zdvihne tlak, rýchlejšie bije srdce, začneme sa potiť, zreničky sa zúžia, aby oči lepšie videli do diaľky, cievy v brušných a iných orgánoch sa stiahnu, krv, a s ňou kyslík, ide najmä do hlavy, aby sa mozog lepšie okysličil. Všetko pre prípad, že bude treba utekať pred medvedom... Dnešné stre- sy sú však dlhotrvajúce, je ich nepomerne viac a nie sme na ne pripravení. Z toho vznikajú aj civilizačné psychické poruchy. Stres je nadmerný a prispôsobenia organizmu, ktoré v minulosti pomáhali, dnes už nepomáhajú. Chronicky aktívovaná stresová reakcia, kedy dochádza k hormonálnym zmenám, tak spúšťa mnohé choroby.“

Faktom je, že psychické procesy a to, v akej kondícii psychika je, ovplyvňuje telesné procesy. Všetko je s mozgom prepojené, každý organ súvisí s nervovou sústavou alebo hormónmi, a to všetko riadi mozog. Druhá vec je, do akej miery tieto poznatky zohľadňujú sami lekári. Existuje psychosomatická

medicína, ktorá sa zaoberá chorobami najviac ovplyvňovanými psychikou. A to sú napríklad kožné choroby, astma, psoriáza alebo funkčné tráviace potiaže. „Už obvodní lekári by problémy pacienta mohli skúmať viac v súvislosti s psychikou. Majú o ňom najlepší prehľad, mohli by zistiť, akou mierou sa jeho psychický stav môže odzrkadľovať na jeho fyzickom stave. Napríklad v Brne, na kožnom oddelení, psoriatici dostávajú psychoterapiu, ktorá im pomáha s kožnými problémami.“ MUDr. Skokan upozorňuje, že nie všetko sa dá ovplyvniť a mnohé si v sebe nesieme už z detstva. Čo podľa jeho slov ovplyvniť môžeme, je brániť voči civilizačným tlakom správnou psychohygienou. Schopnosťou oddychovať, neprepínať svoje sily, nepúšťať sa do vecí, ktoré nezvládame a vedome si riadiť svoje psychické sily. „Kvalitný spánok, vyvážené striedanie práce a oddychu, kedy sa zo svojich výkonov v pravidelných striedajúcich sa cykloch zregenerujeme. A azda to najdôležitejšie je udržiavanie kvalitných medziľudských vzťahov. Veľmi často totiž obetujeme svoje potreby a čas strávený s rodinou či koníčkami, na výkony potrebné v práci. A to je chyba.“

Petra Vargová

Vernárske folklórne slávnosti

Obec Vernár a Folklórna skupina Vernár, vás srdečne pozývajú na 9. ročník Vernárskych folklórnych slávností, ktoré sa uskutočnia 18. júna, v sobotu o 14. h úvodnou pasážou v podaní členov FK z Vernára, Telgártu, Šumiaca a Pohorelej.

Tohtoročné oslavy folklóru sa budú nielen v duchu zápisu horehronského vuchlasného spevu do reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska, pričom horehronský vuchlasný spev aspiruje na zápis do svetového zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva - UNESCO.

O 14:30 h sa predstavia folklórne kolektívy - Ľudová hudba Ondreja Hlaváča z Gočova, Fsk Kriváň z Vychoďnej, Fsk Osturnánka z Osturne s Ľudovou hudbou

Dana Damera, FS Šumiačan zo Šumiaca a domáca Fsk Vernár. Program bude pokračovať vystúpením FS JARO z Ústí nad Orlicí (ČR) a vyvrcholí profilovým programom Folklórneho súboru Polana pri Technickej univerzite vo Zvolene. Folklórne popoludnie bude zavŕšené večernou zábavou v réžii LH Pokošovci. Programom bude sprevádzať moderátor Ján Jankov Šefránik.

Pripravený je aj bohatý sprievodný program a výstava v budove ZŠ - Výstava krojovaných bábik, Vernárska retro škola, stála expozícia Vernár v SNP, výstava umeleckých medovníkov - Mária Muráriková, ako aj ukážky ručnej remeselnej práce a detské atrakcie. Samozrejme nebudú chýbať stánky s občerstvením a nápojmi.

Všetkých vás srdečne pozývame!

Popradské kultúrne leto začalo 9. júna

Od 9. júna do 4. septembra potrvá Kultúrne leto v Poprade. Mesto má pre občanov i návštevníkov pripravený program počas 57 dní, pričom v niektoré dni sa uskutočnia až štyri predstavenia. Počas Popradského kultúrneho leta vystúpi až sto kolektívov a viac ako tisíc účinkujúcich v 84 predstaveniach. V Poprade uvidíme domácich, regionálnych a zahraničných umelcov.

Aj tohto roku sa budú vo štvrtky prezentovať divadlá a v piatky koncerty na námestí. V soboty dopoludnia budú predstavenia pre deti, vo večerných hodinách je na programe premietanie filmov. Nedele sú vyhradené promenádnym koncertom.

Novinkou budú tri Dni humoru na Spiši, v rámci ktorých sa popradskému publiku predstaví hudobno-zábavná skupina Ščamba a hlavná úloha v divadelných vystúpeniach bude patriť Jožovi Pročkov.

Popradčania a jeho návštevníci sa okrem iného môžu tešiť aj na The Colour Run, farebné bežecké preteky. Počas päťkilometrového bežeckého úseku sa budú bežci ohadzovať farbami. Počas Rhe Colour Run 20. augusta očakávajú v Poprade približne 2 500 účastníkov behu. (red)

Spotrebiteľské poradeniské centrum S.O.S. Poprad oslavuje v týchto dňoch svoje piate narodeniny. Po celý čas kontinuálne poskytuje poradenstvo spotrebiteľom, ktorým predajcovia odmietajú uznať reklamáciu, zrušiť zmluvu, majú problém s úžernými úvermi či zmluvami uzavretými pokútnym spôsobom medzi dverami, cez telefón či na predvážacej akcii. O činnosti združenia i samotných spotrebiteľoch nám viac porozprával jeho predseda a mediátor Ing. Michal Fáber.

Aké projekty v súčasnosti realizujete?

Vďaka podpore Ministerstva hospodárstva SR môžeme prevádzkovať dve poradenské centrá pre spotrebiteľov v Prešovskom, Košickom, Nitrianskom a Banskobystrickom kraji so sídlom v Poprade a Nitre. Spolupracovníčku máme aj v Bratislave. Uchádzame sa i o podporu projektu Senior Ombudsman, ktorý sa teší veľkej obľube. Veríme, že uspejeme. Poslali sme prihlášku za člena organizácie BEUC, európskej spotrebiteľskej organizácie, ktorá presadzuje záujmy spotrebiteľov na európskej úrovni a v súčasnosti má 41 členov z 31 krajín. Podali sme aj niekoľko ďalších projektov, o ktorých budeme verejnosť včas informovať.

S akými problémami mô-

žete spotrebiteľom pomôcť?

V súčasnosti riešime veľké množstvo reklamácií obuvi. Už po pár dňoch nosenia sa topánky doslova rozpadajú, no reklamáciu predajca zamietne, pretože ju dá posúdiť vlastnej eseročke. Žiaľ, umožňuje to zákon. Máme veľmi veľa prípadov týkajúcich sa reklamácií kuchynských spotrebičov, elektroniky, nábytku či šperkov.

Okrem krajských inšpektorátov SOI k nám dokonca už i sudcovia posielajú spotrebiteľov, ktorých gniavia úvery najmä od bánk a nebankovníkov. Oni sami sa už na to, čo sa deje, nedokážu pozerať. Prichádza leto, a to je u nás sezóna reklamácií nevydarených dovoleníek a služieb s tým súvisiacich. A čo nás mrzí, je stále prekvitajúci „obchod“ dodávateľov energií „medzi dverami“. Už dlhšie voláme po tom, aby tento spôsob uzatvárania zmlúv bol považovaný pri zmluvách s dodávateľmi energií za nekalú obchodnú praktiku. V niektorých krajinách je vyslovene zakázaný a aj podľa európskeho práva by sme to v našej legislatíve mohli takto upraviť. Rovnako poplatky a sankcie, nazvite si ich ako chcete, za predčasné ukončenie zmluvy či prechod k inému dodávateľovi.

Z nášho pohľadu ide jednoznačne o neprijateľné zmluvné sankcie, no kom-

petentní to nechcú vidieť. Potom k nám doslova plačúc prichádzajú ľudia, ktorí si niekoho vyvoňaného a slušného pustili do bytu, popodpisovali mu niečo, čomu vôbec nerozumejú, a keď sa im to v hlave rozjasní, chcú ísť späť k starému dodávateľovi. A za tento „chaos“ sa im nový aj starý dodávateľ neostýcha napariť pokutu, ktorú samozrejme nazve krajšie – deaktivčný poplatok.

Mnoho ľudí si myslí, že práve im sa to nestane. Že

oklamať, zaviesť a nachytať sa dajú len dôchodcovia...

Prax hovorí iné. Slovač, keď počuje, že môže niečo ušetriť, zdravý rozum sa vypína. Je jedno, či ide o mladého inžiniera alebo osemdesiatročnú pani. Pritom napríklad spomínaný energetický trh je u nás tak výrazne regulovaný, že je v podstate úplne jedno, s kým máte uzavretú zmluvu na dodávku elektriny či plynu, pretože každý má možnosť rozdielom troch eur rovnaké ceny. Rovnako sa správame pri organizátoroch

prezentačných akcií. Niektorý nám zavolá, je milý, ponúkne darček, výhru zadarmo, dohodne si stretnutie doma, vraj mate pozvať priateľov, nech je veselšie, a zrazu sa ráno prebudíte a v kuchyni stoja škatule s nepotrebnými hrncami, masážnymi či detoxikačnými prístrojmi, dekami alebo inými haraburdami, za ktoré ste „vyvalili“ celé úspory. Vďaka deravej legislatíve je obrana veľmi ťažká, pretože na akcie usporiadané u vás doma zákon prihlíada benevolentnejšie ako na klasické „predvážačky“ v pohostinstvách, nákupných centrách či obecných domoch. A napríklad starostovia a primátori obcí a miest by mali oveľa viac dbať na to, aby ich obecné médiá nepropagovali tieto nekalé obchodné akcie.

Ako sa brániť? Ako nesadnúť na lep podvodníkom?

Možno to bude znieť nemilo, no ľudia by sa mali viac starať o seba. Byť egoistickejší v tom zmysle, že si radšej doprajú menej, no o to kvalitnejšie. Vezmime si napríklad potraviny. V ich prípade sa naozaj vyplatí premýšľať a nechať do úst hocaký akciový, lacný tovar. Necháme sa kŕmiť chémiou a odpadom a potom o pár rokov plačeme, aké drahé sú lieky. Zabúdame, že najlepším liekom je strava a preto sa do nej oplatí investovať viac.

Pokračovanie na 7. strane

PODNIKOVÁ PREDAJŇA BALIARNÍ OBCHODU, A.S. POPRAD

Svet kávy a čaju

Akcie a zľavy
až do výšky
50%

- viac ako 150 výrobkov Popradskej kávy a čaju, Mistral čaj
- predaj čerstvej praženej kávy z dennej produkcie
- hrnčeky, čajníky, kazety na čaj a pod.
- lahodná presso káva u nás za 0,80 Eur
- ochutnávka čaju zdarma
- príjemná atmosféra a obsluha

Otvorené: PO - PI 8:30 - 16:00
(obedňajšia prestávka 12:00 - 12:30)
SO - NE zatvorené

Hraničná 664/16, Poprad (budova Baliarní obchodu, a.s. Poprad)
www.svetkavyacaju.sk • tel.: 052/7143270

O kontrole hospodárenia obce

Nedávno ubehol prvý rok môjho pôsobenia vo funkcii hlavnej kontrolórky obce. Pri pohľade do kalendára sa mi nechce veriť, že čas beží tak rýchlo.

Keby som v skratke mala hodnotiť uplynulé mesiace, celkovo bolo vykonaných 10 kontrol, týkajúcich sa hospodárenia a nakladania s finančnými prostriedkami obce a to nielen v obci, ale aj v rozpočtových organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti obce - v základnej škole a v materskej škole. Kontrolou prešlo aj poskytnutie finančných prostriedkov obce formou dotácie Obecnému fut-

balovému klubu. Základným princípom, ktorým sa riadim, je kontrola zákonnosti, hospodárnosti, účinnosti a efektívnosti pri hospodárení a nakladaní s verejnými prostriedkami a s majetkom obce. Správy o výsledkoch jednotlivých kontrol sú predkladané priamo obecnému zastupiteľstvu na jeho zasadnutiach. Okrem mojej prioritnej kontrolnej činnosti ustanovenej zákonom o obecnom zriadení sa zúčastňujem zasadnutí obecného zastupiteľstva, vypracovávam odborné stanoviská k návrhu rozpočtu obce, odborné stanoviská k záverečnému účtu obce,

predkladám obecnému zastupiteľstvu plán kontrolnej činnosti a o výsledkoch kontrol oboznamujem obecné zastupiteľstvo na jeho najbližšom zasadnutí. Zúčastňujem sa školení týkajúcich sa legislatívy územnej samosprávy a pracovných porád Združenia hlavných kontrolórov miest a obcí SR.

Na záver vyjadrujem poďakovanie poslancom OcZ za prejavenu dôveru. Verím, že moja práca je a bude prínosom pre našu obce.

Ing. Angela Františková,
hlavná kontrolórka obce

Po Cykloparáde súťaž o Najlepšie batizovské pirohy

Komisia športu a mládeže usporiadala v sobotu 28. mája Cykloparádu a oslavu Dňa detí. Ako každý rok, aj teraz sa členovia komisie, spolu s rodičmi a deťmi, vydali na cyklistickú vychádzku na letisko. Tam deti absolvovali exkurziu v stredisku Vrtulníkovej záchrannej zdravotnej služby AIR TRANSPORT EUROPE, spol. s r. o. Rodičia sa zatiaľ zúčastnili prednášky o meteorológii. Nasledoval návrat do Batizoviec na multifunkčné ihrisko, kde členovia DHZ Batizovce a MO Unie žien pripravili občerstvenie. Deti sa mohli vyšantiť

v rôznych súťažiach či skúsiť si streľbu z luku pod dohľadom profesionálov z Lukostreleckého klubu Svit. Nakoniec učiteľky z MŠ Batizovce premenili deti na rozprávkové bytosti, alebo zvieratká maľovaním na tvár.

Najbližšou akciou bude zájazd do Čierneho Balogu 18. júna, ktorý je už žiaľ plne obsadený. No všetci sa môžeme spolu stretnúť na 5. ročníku súťaže O najlepšie batizovské pirohy v sobotu 16. júla v parku pri hoteli Guľa.

Mgr. Miroslava Šalátová, komisia športu a mládeže

Vážení spoluobčania,

s príchodom nového vydania Batizovských novín sa vám do rúk dostávajú aj informácie o najdôležitejších udalostiach zo života obce, ktoré sa uskutočnili alebo nás ich realizácia ešte len čaká. V jednotlivých príspevkoch nájdete postrehy od poslancov, riaditeľiek základnej a materskej školy a členov komisií pri obecnom zastupiteľstve.

Ako sa v Batizovských novinách dočítate, v letných mesiacoch nás čaká realizácia dôležitých investičných projektov, ktoré by nebolo možné urobiť bez ochoty a podpory občanov Batizoviec a preto by som vás rád požiadal o ústretovosť a zhovievavosť pri prebiehajúcich prácach.

Z môjho pohľadu by som vám rád poprial príjemné prežitie letných mesiacov v kruhu svojich blízkych a priateľov. V dnešnom uponáhlanom svete je veľmi dôležité, aby sme si našli čas pre tých, na ktorých nám záleží a vymanili sa z každodenného zhonu. Samozrejme, aj počas tohto obdobia sme na obecnom úrade pripravení konštruktívne riešiť vaše podnety, ktoré nám môžete oznámiť osobne, telefonicky, prípadne emailom. S úctou

váš starosta

Prešlo štvrt roka od posledného vydania Batizovských novín a naša obec zaznamenala niekoľko zmien. Určite ste si všimli stavebný ruch v parku pri hoteli Guľa. Všimli ste si ho nielen preto, že okolo neho vedie vaša cesta do práce alebo za nákupmi, ale aj preto, že si možno chodíte sadnúť na kávu, prípadne na obed alebo večeru do znovuotvorenej prevádzky reštaurácie v našom hoteli. Verte mi, celé obecné zastupiteľstvo aj vedenie obce majú dobrý pocit z toho, že sa podarilo sprevádzkovať toto zariadenie a rozšíriť ponuku stravovacích a spoločenských služieb v obci.

Ale vrátim sa späť do parku. Zastupiteľstvo a vedenie obce schválilo výstavbu zastrešenej pódia, ktoré bude využívané na kultúrne podujatia v našej obci. Sponzorsky sa na tejto akcii podieľa okrem iných aj Poľnohospodárske družstvo, Pozemkové spoločenstvo urbáristov. Obec samozrejme osloví miestne podnikateľské subjekty, ktoré sa v prípade záujmu budú môcť podieľať na výstavbe. Veríme, že sa bude páčiť aj vám, obyvateľom našej obce. Tí trpezlivejší si na jeho výslednú podobu počkajú, tí menej trpezliví sa na to, ako bude vyzerať, môžu pozrieť v blízkej

obci Švábovce. Bude to drevená stavba, preto vás chcem vopred poprosiť: všimajte si, či ju niekto nepoškodzuje, počuť svoje ratolesti, že to nie je miesto pre hry a ich zábavu. Chceme, aby slúžil dlhé roky nám všetkým. Premiérovo by mal byť využitý pri oslavách SNP a Vátr zvrchovanosti, ktoré sú naplánované na 27. augusta a na tejto akcii okrem iných účinkujúcich privítame aj hudobné skupiny Drišlak a Helenine oči.

Ďalšou zmenou v obci prešiel aj bezpečnostný kamerový systém, ktorý bol inovovaný na digitálnu formu a signál z kamier je prenášaný bezdrôtovo. Zatiaľ je v obci inštalovaných šesť kamier, pri novom systéme je možnosť pripojenia neobmedzeného počtu týchto zariadení.

Obci sa podarilo získať financie z Environmentálneho fondu na ďalšiu etapu splaškovej kanalizácie, ktorej výstavba sa začne možno už skôr, ako vyjde toto číslo nášho spravodaja. Z ohľadom na výšku príspevku a možnosti spolufinancovania sme sa na OcZ rozhodli pre odkanalizovanie Komenského ulice. Začali sa prípravné práce a v júni bude prebiehať samotná výstavba. Prosíme preto o trpezlivosť a ústretovosť

Ako si tu žijeme?

obyvateľov tejto a prilahlých častí obce. Zároveň znovu upozorňujeme, že kanalizácia je splašková, preto je zakázané vyúsťovať do nej odkvapové zvody, prípadne odvodňovacie rúry. V tejto súvislosti chcem občanov celej obce informovať, že s najväčšou pravdepodobnosťou bude potrebné pristúpiť na úpravu ceny stočného, a to bohužiaľ smerom nahor. Súvisí to hlavne so zvýšenou cenou vstupných nákladov do ČOV, jej údržbou a prevádzkou. Preto ponúkam aj malý návrh na čiastočné zníženie nákladov na stočné pre mnohých z vás. Určite viete, že výška stočného sa vypočítava z množstva odobratej vody z verejného

vodovodu. Mnohí z nás používajú vodu z vodovodnej siete aj na polievanie záhrad a vtedy vlastne platia aj za to, čo do kanalizácie nevypustili. Stálo by potom za uvažovanie zachytávať dažďovú vodu do zásobných nádrží (napríklad do 1000 litrových tzv. IBC kontajnerov, ktoré je možné kúpiť už od 30 €) a potom ju používať na polievanie záhrady. Pri naplnení jednej nádrže ušetríte cca 2 € za vodné a stočné a pritom je dažďová voda pre rastliny omnoho vhodnejšia, ako upravovaná voda z vodovodu.

Už v minulom roku sa začalo s úpravou pozemku vedľa futbalového ihriska a v tomto roku by sme v spolupráci

s hasičmi a futbalistami chceli doviesť aj výstavbu tréningovej plochy. Táto by slúžila futbalistom aj hasičom na tréningy a hasičské súťaže. Znížilo by sa zataženie hracej plochy ihriska a to by znamenalo aj nižšie investície do obnovy trávnik na nej. Chceme využiť odpadovú zeminu pri výstavbe kanalizácie na vyrovnanie sklonu a následne nám pán poslanec Lizák ponúkol orniciu na finálnu úpravu pre výsev trávnik. V prvej etape prác je ale potrebné túto plochu oplottiť, pretože si ju niektorí občania mýlia so skládkou odpadu.

Pri správe dopravnej infraštruktúry obec zabezpečila zalievanie puklín miestnych komunikácií, aby sme predišli deštrukcii vozovky v zimných mesiacoch. V závislosti od čerpania finančných prostriedkov obecného rozpočtu potom v jesenných mesiacoch uvažujeme o oprave, prípadne položení jednej vrstvy asfaltového koberca na ulici Jurkovičovej alebo Poľnej.

Občania, ktorí navštevujú webovú stránku obce, si určite všimli jej novú tvár. Sú na nej uvedené aj e-mailové adresy a telefónne kontakty na poslancov a predstaviteľov obce. Chcem vás touto cestou poprosiť, aby ste nám posielali

li svoje podnety a pripomienky, vaše nápady a poznatky nám pomôžu pri zlepšovaní života v obci. Viem, že najlepší je osobný kontakt, no všetci máme svoje rodiny a zamestnania, preto je často osobné stretnutie s vami, našimi voličmi, problematické. Zároveň viem z vlastnej skúsenosti, že často niektoré maličkosti, ktoré sa neskôr ukážu ako dôležité, vypadnú z pamäti, ak ich nespracujeme hneď. Už v prvom čísle Batizovských novín som dal svoj e-mail k dispozícii pre vaše návrhy a podnety, no zrejme to v článku nebolo dost zvyraznené. Už mi bolo aj vytknuté, že nechodím vo svojom pracovnom obvode medzi ľuďmi a nepýtam sa na problémy. Ja to priznávam, ale na svoju obhajobu chcem povedať to, že nechcem vstupovať do súkromia obyvateľov obce, nechcem chodiť od dverí k dverám a vypytovať sa. Kontakt na mňa je verejne prístupný, preto vás prosím, napíšte mi na e-mail, pošlite mi SMS správu alebo mi zavolať a povedzte mi, čo vás v súvislosti s obcou trápi, čo by ste chceli zlepšiť, alebo navrhnete stretnutie zoči-voči, určite sa dohodneme a sľubujem, že ak to bude v mojich silách a možnostiach, rád pomôžem. **Jaroslav Kuzmík**

Umelci za bránami domova

Aj my, klienti Centra sociálnych služieb Domov pod Tatrami v Batizovciach sme obyvateľmi obce. Teší nás, že sa vám prostredníctvom tohto občasnika môžeme prihovoriť a prezentovať svoje diela. Mnohí z nás sú talentovaní, umelecky i športovo nadaní. Niektorí píšu básne, maľujú obrazy, iní zasa háčkujú a vyšívajú nádherné obrusy alebo v keramickej dielni vyrábajú rôzne darčkové predmety.

Klientka Zuzana Billá napísala niekoľko básní a dokonca ich aj prednáša. Zúčastnila sa na 49. ročníku festivalu umeleckého prednesu poézie a prózy žien Vansovej Lomnička

LÁSKA UTORKOVÁ

Stretli sme sa v utorok,
sranda nie?
Veď všetko sa začína v pondelok.
Moja láska utorková, trvala tak
asi týždeň a potom tresk!
Ako keď sa vybijú poistky, zostal
si sám neistý.
Ale nie.... všetko je tak trochu ináč.
Ja som sama, ty si s inou.
Zbohom
... moja láska utorková.
Zbohom,
...som sama, no nepoviem už ani slova.

NAČO ???

Načo sú priatelia,
keď nepomôžu?
Načo sú telefóny,
keď nikto nie je doma?
Načo je láska,
keď je každý slepý?
Načo je víno,
keď v ňom nie je pravdy?
A načo je cigareta,
keď človek nemá zápalky?

vo februári tohto roka. Svojimi básňami prispela aj do občasnika Podtatranskej knižnice v Poprade a zapojila sa aj do súťaže Literárny Kežmarok 2016. Pani Zuzka pekne spieva. Pieseň od Marie Rottrovej zaspievala na 1. ročníku súťaže Spieva celá rodina, ktorú pre klientov domova zorganizovali sociálne pracovníčky a inštruktorka sociálnej rehabilitácie v spolupráci so Slovenskou komorou sociálnych pracovníkov a asistentov sociálnej práce.

Mgr. Beáta Neupauerová

MODLITBA

Chcela by som aby moja duša
ako perla biela bola,
ako voda azúrová
z mora priehľadná a jasná.
Nechcem preto doma čakať pána Boha,
idem za ním rovno do kostola.
Napoj že ma napoj,
milý pane,
neodstrkuj do kútika
moje prosby.
Tvoja krv a telo,
nech ma navždy mojej viny zhostí.
Každodenne na obed aj večer, ráno,
vždy a všade,
chcem byť pane s tebou,
chcem ťa milovať.
Nechcem už viac čakať
lásku, milovanie
chcem ich iba hľadať,
mať a darovať.

„Zo srdca ďakujem vedeniu obce Batizovce za to, že mi umožnilo prezentovať svoje dielo.“

Batizovský folklór začína poznávať aj Slovensko

Folklórna skupina (Fsk) Batizovce čoraz viac vstupuje do povedomia nielen v samotnej obci, ale aj v blízkom okolí. Len minulého roku sa predstavila desiatimi vystúpeniami v okrese Poprad a v našej obci. Práve vystúpeniami našich folklóristov sa naša skupina usiluje zachovať tie najkrajšie zvyky a tradície našich predkov nielen v rodnej obci, ale aj v blízkom okolí a pomaly sa kultúrne dedičstvo Batizovciac dostáva do povedomia celého Slovenska.

Za najväčší úspech považujeme účasť na festivale v Liptovskej Tepličke, kde sme spolu s Miestnym odborom Maticy slovenskej (MO MS) Batizovce predviedli krásne folklórne pásmo. Na Štedrý deň sme boli potešiť hostí v Hoteli Hubert v Gerlachove. Vystúpili sme tiež na oslavách 70. výročia Únie žien Slovenska vo Svite a v predvianočnom čase sa členky kultúrnej komisie zapájali spolu s detičkami do pečenia vianočných

oblátok, ktoré sa ochutnávali pri rozsvietení vianočného stromčeka. Na sklonku roka 2015 sme pre členov Fsk zorganizovali vianočné posedenie, na ktorom sa podávali vianočné pirohy a všetci členovia dostali krásne nové folklórne tričky s batizovským motívom.

Začiatkom tohto roka sme sa zúčastnili kúdelnej izby, ktorú organizoval MO MS v Batizovciach a čas fašiangový, čas radosti a veselosti, sme zakončili tradičným fašiangovým sprievodom. Naše najmladšie tanečníčky Fsk tancom potešili členky Únie žien v Batizovciach a veľké vystúpenie sme si pripravili aj na už tradičnú celoslovenskú akciu Gúľaj sa vajíčko, krehká kráska Batizovciac. Televízia Markíza nás pozvala na natáčanie veľkonočných zvykov do telerána v priestoroch Aquacity Poprad a v hoteli Morava v Tatranskej Lomnici sme boli pooblievať hostí, ukázať im výrobu veľkonoč-

ných kraslíc a spestriť im večer veľkonočným programom. Vo veľkonočnú sobotu sme tancovali opäť pre hostí hotela Hubert.

Tradície, viažuce sa k stavaniu mája mali členovia folklórnej skupiny predviesť 14. mája aj na námestí v Poprade, ale pre nepriaznivé počasie sa akcia zrušila. Odpoľudnia sme máj predsa len pomohli postaviť vo Švábovciach, kde sme oslavu Dňa matiek spestřili folklórnym vystúpením. Členovia folklórnej skupiny sa prednedávnom zúčastnili aj na súťaži vo varení guláša o Putovný spišsko-sobotský kotlík, kde si čas pri varení ozvláštnili hrou na fujare a heligónke. Staršie deti boli s dospelými členmi na výlete v Aquacity Poprad.

Na záver by sme sa chceli poďakovať starostovi, poslancom obecného zastupiteľstva, členom a členkám kultúrnej komisie, MO MS a DHZ Batizovce za spoluprácu.

Lubomír Šoltis

Činnosť členov Dobrovoľného hasičského zboru je pestrá, bohatá a hlavne záslužná Milan Pajerchin s vyznamenaním Zaslúžilý člen DPO SR

Od poslednej veľkej akcie - Fašiangovej zabíjačky uplynuli už tri mesiace, ale náš zbor za toto krátke obdobie stihol veľa ďalších aktivít.

Už 27. februára sme organizovali stolnotenisový turnaj pre členov Dobrovoľného hasičského zboru (DHZ). Do súťaží sa zapojilo 24 ľudí, ktorí si zahrali v piatich kategóriách, od tých najmladších až po dospelých. 21. marca boli v hasičskej zbrojnici v súla-

de so zákonom o požiarnej ochrane preškolení vedúci kontrolných skupín, ktorí vykonávajú preventívnu a kontrolnú činnosť. Požiar suchých porastov v oblasti príjazdovej cesty na štrkoviská vypukol 30. marca. Prvú a rýchlu informáciu o požiari sme dostali od občanov z Batizovciac a aj na výzvu operačného strediska z Prešova sme vyrazili na miesto požiaru včas a tak sme zabránili väč-

ším škodám.

Začiatkom apríla mali hasiči nášho zboru tú česť zúčastniť sa na slávnostnom odovzdávaní najvyššieho vyznamenania v radoch DPO SR Zaslúžilý člen v Žiline. Veľmi nás teší, že toto vyznamenanie odovzdali aj nášmu členovi Milanovi Pajerchinovi.

9. apríla sme pristúpili k odzimaní hasičskej techniky, začali sme s prípravou na letné obdobie a úpravou na

pozemku a budove DHZ. Už o pár dní, 13. apríla, sme mali technický výjazd k odčerpávaniu vody z vodomerných šácht v rómskej osade.

Deväť vedúcich rôznych DHZ zo Slovenska a absolventi odbornej školy v Martine nás navštívili 15. - 17. apríla. Naši členovia pre nich pripravili exkurziu v hasičskej zbrojnici, v skúšobnej firme Fires a pripravili im zaujímavý program. 16. apríla sa tím mladých hasičov zúčastnil na súťaži v Spišskom Bystrom, kde obsadili pekné 5. miesto obe kategórie chlapci a dievčatá. 29. apríla sme organizovali súťaž pre mladých hasičov. V nie veľmi priaznivých poveternostných podmienkach sa nám predstavilo celkovo 39 družstiev, naše dievčatá skončili na 6. a chlapci na 4. mieste.

Naši hasiči sa však nevenujú len požiarnej ochrane, prevencii, kontrole, súťažiam, v rámci ktorých si zlepšujú kondíciu a odbornosť, ale asistujú aj pri kultúrnych a spoločenských podujatiach, sú organizátormi rôznych obecných aktivít a pripravujú i vlastné akcie. Napríklad, pri vystúpení Cigánskych diablov sme po-

máhali zabezpečiť protipožiarnu hliadku v priestoroch koncertu.

Začiatkom mája sme v priebehu dvoch dní už tradične pomáhali našim občanom zbaviť sa železného šrotu. Za dva dni 28 členov DHZ vyzbieralo viac ako 7 500 kg železného šrotu.

6. mája sme sa zúčastnili pietneho aktu kladenia venčov pri pomníku v Batizovciach a pri príležitosti sviatku sv. Floriána sme zorganizovali slávnostnú výborovú schôdzu, kde boli pozvaní aj naši sponzori.

Mladí hasiči pokračovali súťažou v Spišskej Teplici, kde chlapci obsadili 3. a dievčatá 13. miesto. V tejto obci sa 8. mája začal aj kolotoč súťaží pre tímy chlapcov nad 35 rokov. Ďalšiu súťaž aboslovali v Spišskom Štiavniku a na oboch súťažiach obsadili pekné 2. miesto. Mladí hasiči pokračovali súťažou v Gerlachove (chlapci 7. a dievčatá 6. miesto) a súťažou CTIF 10-členných kolektívov v Štrbe, kde obsadili krásne a zaslúžené 2. miesto.

Deväť členov zásahovej jednotky DHZ sa zúčastnilo na previerkach pripravenosti v Spišskom Bystrom. Boli vo

výbornej kondícii a svojimi výkonmi prispeli k získaniu 1. triedy pripravenosti. Mladí hasiči sa opäť ukázali na okresnej súťaži na konci mája v Suňave, kde obsadili v silnej konkurencii krásne 2. miesto. Už tradične sme aj tohto roku 28. mája pomáhali pri organizovaní Cykloparády, Dňa detí a už o dva dni neskôr sme v hasičskej zbrojnici privítali deti z MŠ Batizovce, pre ktoré sme pripravili ukážky našej činnosti, vysvetlili im používanie techniky, výstroje a výzbroje. V tento deň sa okrem návštevy detí zorganizovali aj darovanie krvi v priestoroch hasičskej zbrojnice. Darovať krv prišlo 19 ľudí, ktorým aj touto cestou chceme poďakovať za ich šlachetný čin.

Tí, ktorí mali možnosť navštíviť priestor veľkej zasaďacky si určite všimli zrekonštruované steny a strop, ktoré sa nám po rekonštrukcii elektroinštalácie podarilo dostať do finálnej podoby. Za hasičskou zbrojnicou práve dokončujeme oporný múrik a pokračovať budeme v obnove vnútorných priestorov zbrojnice.

Viac informácií o našej činnosti sa dozviete na www.dhzbatizovce.sk

Únia žien prispieva k rozkvetu obce

Pred nedávnym opätovne obnovila svoju činnosť Únia žien v Batizovciach, ktorej aktivita a angažovanosť sa prejavila od začiatku, predovšetkým organizovaním mnohých zaujímavých podujatí pre deti, dospelých i staršiu generáciu, ako aj rôznych tematických či spomienkových stretnutí.

Za významné považujeme spomenúť i nedávne májové aktivity ÚŽS Batizovce. Začiatkom mája si členky pripomenuli 71. výročie ukončenia 2. svetovej vojny a položením kytice kvetov pri Pamätníku padlých v Batizovciach vzdali hold a úctu hrdinom, obe-

tujúcim svoje životy za našu vlasť a krajšiu budúcnosť našich detí.

O dva dni neskôr sme oslávili Deň matiek v Kultúrnom dome v Batizovciach. Tento výnimočný deň, venovaný úprimnému poďakovaniu všetkým matkám za starostlivosť, obetavosť a spoločné posedenie nám spriemnil žiak našej základnej školy Petko Šalling prednesom básne. Starosta obce JUDr. Gabriel Bodnár odpovedal každej členke kyticou, čím nás veľmi potešil. Následne sa 21. mája uskutočnil pri Kolibe vo Svite Majáles, organizovaný ÚŽS vo Svite, do prípravy

ktorého sa aktívne zapojili i členky našej batizovskej Únie. V kultúrnom programe vystúpili i žiaci našej ZŠ pod vedením pani učiteľky Fabiánovej. A napokon 28. mája, pri príležitosti osláv Dňa detí, sa v Batizovciach konala Cykloparáda, v rámci ktorej členky Únie veľmi rady pripravili sladké pohostenie pre všetkých účastníkov a spolu s deťmi sa zahrli a zašportovali si.

Preto by sme sa chceli poďakovať všetkým členkám MO ÚŽS v Batizovciach, ktoré sa vo svojom voľnom čase aktívne podieľajú na príprave a organizovaní viacerých zaujímavých podujatí. Poďako-

vanie patrí aj obci Batizovce, obecnému zastupiteľstvu, členom DHZ Batizovce, ktorí sa často zapájajú do organizovania našich akcií. Podobne aktívne obohacujú naše stretnutia i žiaci základnej a materskej školy v Batizovciach s ich pestrým kultúrnym programom. V tejto súvislosti patrí naše ďakujem všetkým žiakom, rodičom, ale hlavne pedagógom. ÚŽS Batizovce sa teší, že svojou činnosťou môže prispievať ku kultúrnemu rozkvetu našej obce a šíriť jej dobré meno v celom popradskom regióne.

Marta Šerfelová,
členka ÚŽS v Batizovciach

Škola plná vedomosti a talentov

Mesiace apríl a máj sú v našej škole plné rôznych aktivít. Po prvý raz sa konal zápis v jarnom termíne a my sme 4. apríla 2016 zapísali 42 detí.

Sme škola, ktorá sa zapojila do projektov Hovorme o jedle a Hravo ži zdravo. Uvedomujeme si však aj dôležitosť pohybu. Pre našich žiakov sme pripravili turnaje vo vybíjanej a keďže 10. máj bol vyhlásený ako Deň v pohybe, hýbali sme sa od prvej až po poslednú vyučovaciu hodinu. Naši najstarší žiaci si zmerali svoje vedomosti i zručnosť v jazde na

bicykli na súťaži Na bicykli bezpečne, ktorá sa uskutočnila na dopravnom ihrisku v areáli Základnej školy Komenského v Poprade. Pohybom sme pokračovali aj v škole v prírode. V krásnom prostredí Jasnej bol pre deti pripravený bohatý program, pohybovými aktivitami počnúc, návštevou jaskyne a múzea končiac. Pohyb to nie je len šport, ale aj ladnejší tanec. Na prehliadke nefolklórneho tanca vo Svite sa naša tanečná skupina BATIS GROUP predstavila s tancom V džungli a umiestnila

sa v zlatom pásme bez postupu. Veľkú radosť nám počas celého školského roka robia naši hokejbalisti, ktorí si pravidelne merajú s ďalšími piatimi družstvami v Podtatranskej hokejbalovej lige.

Naši talentovaní žiaci Peter Šaling a Timotea Hricová sa predstavili na prehliadke mladých talentov škôl Školského úradu Veľký Slavkov kde si Peter vyhrával 2. miesto a získal aj cenu poroty a Timka si svojou hrou na klavír „vyhrala“ 3. miesto.

Samozrejme, nechýbali sme ani na vedomostných

súťažiach. Olympiáda v anglickom jazyku sa konala vo Svite a ani tam sa naši tretiaci a štvrtáci nestratili. Spomedzi našich najlepších obstáli Peter Šaling a Šimon Šoltis.

Nie vždy sme sa vracali zo súťaží s medailami na krku. Je však oveľa dôležitejšie zbieranie skúseností a prekonávanie trémy, ktorá občas veľmi zväzuje. Všetkým žiakom patrí veľká vďaka za reprezentáciu školy a pani učiteľkám ďakujeme za prípravu.

Mgr. Zuzana Klocová,
riaditeľka ZŠ Batizovce

Ako si Maťko a Kubko na staré časy zaspomínali

Ďalší ročník ľudovej akadémie, ktorú každoročne venujeme zakladateľke predškolskej výchovy v Batizovciach Kataríne Šikorskej, sa v našej materskej škole uskutočnil 19. mája.

Téma tohtoročnej akadémie bola: Ako si Maťko a Kubko na staré časy zaspomínali. Vieme, že naši predkovia sa venovali chovu oviec, všade v okolí boli salaše a mali dobré meno a chýr široko-ďaleko. Keď sa na jar bačovovia chystali s ovečkami na salaš, obchádzali dedinu. Pritom plieskali bičom. Plieskanie zahánalo zlo. Trúbili na trúbach a rohoch. Keď brali ovce z domov, gazdinky ich oblievali vodou, aby bolo dosť mlieka a tiež po dedine pre bačov vyberali naturálie - slaninu, vajcia, chlieb, údené mäso, zemiaky, soľ. To všetko si zobrali bačovovia na salaš, aby mali čo jesť.

Po príchode na salaš, bača na dvere naznačil kríž, svätenou vodou vysvätil kúty, v kolibe nad ohnisko zavesil kotol, založil oheň a ten nesmel vyhasnúť až do odchodu do dediny.

Späť do dediny sa bačovovia s ovcami vracali na Mítro (Demeter) 26.10. Niekedy do dediny prichádzali až na Martina, 11. novembra a to vtedy, keď bola pekná jeseň. V dedine za zvuku gájd a fujár išli sviatočne oblečení do kostola, obetovali syr a oštiepky.

Potom sa vyúčtovali s majiteľmi oviec a s letom sa rozlúčili spevom a tancom na veselici.

Hravou formou sme si chceli túto tradíciu našich predkov pripomenúť. Všetci poznáme veselé príbehy Maťka a Kubka, ktorí pásli ovce a veru boli to poriadni huncúti. A preto sme si ich pozvali medzi nás a títo dvaja nezbedníci nás sprevádzali celým programom. **Soňa Chalásová, riaditeľka MŠ Batizovce**

Po predchádzajúcej niekoľkoročnej prestávke v družobných stykoch s partnerskými mestami z V4 sa vzťahy opäť oživujú. V minulom roku navštívili Poprad, na pozvanie primátora, vrcholní predstavitelia družobných miest Szarvas a Ústí nad Orlicí. Popradské vedenie navštívilo Zakopané a Ústí nad Orlicí. Aj keď oficiálne vzťahy miest do minulého roka boli takmer nulové, dôchodcovia ich stále udržiavali. Tohto roku prišli na pozvanie popradskej jednoty

dôchodcov na Slovensku seniori zo Zakopaného a z Ústí nad Orlicí. Priatelia zo Szarvasa sa ospravedlnili, takže seniorský summit V4 sa zmenšil na V3. Hostujúce aj hostiteľskú organizáciu privítal a pozdravil v obradnej sieni mestského úradu viceprimátor Pavol Gašper. Odtiaľ sa delegácie odobrali na poznávací výlet do skanzenu v Starej Ľubovni. V sobotu si to „rozdali“ na druhom ročníku súťaže o najlepší Guláš v Gánovciach.

Budme konečne väčší egoisti

Dokončenie z 2. strany

Rovnako ostatný tovar. Tu doslova platí, že menej je viac. Radšej si kúpim kuchynský robot v kamennom obchode ako na predváždačke, kde mi tvrdia, že stojí 1 500 eur, ale mne ho práve dajú len za 900. Na 100 % je predražený a keď sa nebudaj pokazi, kde je lepšie ho reklamovať? V neďalekom kamennom obchode alebo u milého, vyvoňaného predavača, ktorý zdúchne s našimi peniazmi a už ho nikdy v živote neuvidíme?

Rovnako dôležitá je tzv. nedotknulosť obydlia...

Áno, je to ľudské právo garantované ústavou. Nikoho cudzieho, čo ako príjemného, do bytu, ani do vchodu, nikdy nepúšťajte. Ani keď sa u vás vopred telefonicky „objedná“. Načo? Všetko, čo potrebujete, nájdete v kamenných obchodoch. Tovar

si tam môžete popozerať, vyskúšať, môžete si urobiť prieskum, porovnať ceny a kvalitu ostatných výrobcov. Nie ste hlúpejší ani nevzdelanejší od suseda, keď sa budete rozhodovať či niečo kúpiť alebo podpísať. Aj celé dni alebo týždne. Prave naopak, je to veľmi múdre. Dobré urobíte, ak sa pred podpisom akejkoľvek zmluvy či kúpou tovaru poradíte s blízkymi alebo rovnou s odborníkom. Pýtajte si návrhy zmlúv a oboznámte sa s nimi. Nikdy nič nepodpisujte medzi dverami. Ušetrite si tak množstvo bezsených nocí a peňazí.

A čo povestný lokál patriotizmu? Je tento prístup pro-spotrebiteľský?

Veľmi. Naše babky kupovali všetko v inom obchode, aby zarobili všetci susedia, ktorí niečo vyrábali či predávali, nielen jeden. Všetko

v blízkosti svojho bydliska. Tak bolo dobre všetkým. Alebo napríklad Švajčiari. Keď niečo potrebujú, najprv sa poobzerajú vo svojom meste. Ak to nestačí tam, hľadajú vo svojom kantóne, regióne. A ak danú vec nevidia ani v ponuke švajčiarskych výrobcov, popremýšľajú, či daný tovar vôbec potrebujú. Podporujú svojich. A to je cesta. Nenakupujeme v zahraničných supermarketoch cudzokrajné tovary, naše sú veľmi často oveľa lepšie. A zároveň, dbáme o svoje životné prostredie, pretože keď sa oň budeme starať, odplatí sa nám zdravšími potravinami. Nie je to nič komplikované. Môžeme začať napríklad tým, že obmedzíme používanie plastových vreciek a igelitiek. My, Slováci ich totiž používame, úplne zbytočne, najviac v EÚ.

Petra Vargová

MENGUSOVSKÝ

o b č a s n í k

Milí spoluobčania,

je tu ďalšie číslo Mengusovského občasníka, v ktorom vás chcem informovať o tom, čo je v našej obci nové, čo sa nám podarilo zrealizovať a aké sú plány v ďalšom období pre zlepšenie života v obci.

Obecné zastupiteľstvo obce Mengusovce schválilo zmenu dodávateľa na vývoz komunálneho odpadu a separovaného zberu. Naša obec ukončila zmluvný vzťah s Technickými službami Mesta Svit a novým dodávateľom sa stala firma Brantner Poprad. Viem, že táto zmena nie je bez komplikácií a nedorozumení, ale verím, že sa to časom upraví k spokojnosti nás všetkých. Separovaný zber sme rozšírili o nový prvok, ktorým je vrecový systém zberu priamo z jednotlivých domácností. Týmto krokom plánujeme odľahčiť zberné nádoby pod prístreškami v obci. Do domácnosti obec dodala kalendár vývozu jednotlivých zložiek a farebné plastové vrecia, ktoré budú pri každom vývoze vymenené za nové. Napriek zavedenej novej forme separovaného zberu vznikajú v intraviláne a extraviláne našej obce naďalej čierne skládky. Zamestnanci obecného úradu, ktorí pracujú v rámci aktivačných prác, podstatnú časť svojho pracovného času musia venovať odstraňovaniu týchto nelegálnych skládok. Obecnú kasu to stojí

nemalé finančné prostriedky a zároveň aj pracovný čas zamestnancov môže byť využitý iným spôsobom. Aj touto cestou vás chcem požiadať, aby ste venovali väčšiu pozornosť separovanému zberu. V rámci európskych fondov a operačného programu Kvalita životného prostredia so zameraním Triedený zber komunálnych odpadov a mechanicko-biologická úprava komunálnych odpadov, obec podala žiadosť o nenávratný finančný príspevok na ministerstvo životného prostredia, prostredníctvom ktorého chceme získať mechanizmy na úpravu bioodpadu.

Pre zníženie nákladov na prevádzku budovy obecného úradu sme začiatkom jari vymenili v kotolni atmosférické plynové kotly staré 15 rokov a nainštalovali kondenzačný kotol, ktorý by mal priniesť úsporu energie. S tým súvisí aj

výmena radiátorov na prvom poschodí, ktoré neboli v dobrom technickom stave. Postupne by sme chceli vymeniť radiátory v celej budove.

Materská škola v našej obci prešla pred krátkym časom rekonštrukciou interiéru. Potrebná by bola aj úprava exteriéru, ktorý nepôsobí dobrým dojmom. Preto zamestnanci obecného úradu apoň vymaľovali fasádu budovy a pre bezpečnosť našich detí sme postavili oplotenie okolo detského ihriska.

V súčasnosti robíme opravu starého sypanca v strede obce, ktorý nevyvolával dobrý dojem u občanov ani návštevníkov obce. Ukončenie prác plánujeme do konca júna tohto roka. Ďalším plánom je vybudovanie komunikácií a odstavných plôch pre motorové vozidlá pri bytových jednotkách. V rámci predmetnej akcie robíme územné konanie

na Stavebnom úrade vo Svite.

V rámci sociálnej starostlivosti o starších občanov sme zaviedli od januára doňášku obedov s príspevkom z rozpočtu obce. Služba, poskytovaná touto formou, má priaznivý ohlas a záujem o ňu neustále rastie.

V obci sa organizujú aj kultúrne a športové podujatia. Počas veľkonočných sviatkov kultúrna komisia pripravila výstavu veľkonočných kraslíc spojenú s ich predajom. 1. júna obec pripravila v areáli materskej školy Deň detí.

V oblasti športových podujatí 1. FC Mengusovce pripravuje na víkend - 2. a 3. júla už tradičný futbalový turnaj na malé bránky, za účasti družstiev zo Slovenska a Čiech. Týmto všetkých občanov pozývam na futbalové ihrisko v Mengusovciach.

Vážení spoluobčania, keďže nové číslo Mengusovského občasníka do 6. augusta, kedy sa bude konať 19. ročník Mengusovského ródea už nevýjde, chcel by som vás všetkých srdečne pozvať na túto, pod Tatrami jedinečnú a v Mengusovciach najväčšiu športovú udalosť. Usporiadateľia by sa veľmi potešili vašej účasti.

Zároveň chcem poprosiť o spoluprácu a pomoc všetkých obyvateľov našej obce a popriať vám prežitie krásnych letných dní.

Ján Šoltis, starosta obce

Urbár Mengusovce, minulosť a súčasnosť

Urbárske pozemkové spoločenstvo (UPS) Mengusovce vzniklo v roku 1992 po tom, ako mu boli vydané pozemky od ŠL TANAP-u. Spoločenstvo spravuje spoločné nehnuteľnosti v dvoch katastrálnych územiach v Mengusovciach a Štrbskom Plese, pričom výmerou patrí medzi menšie subjekty.

Od roku 2014 má spoločenstvo právnu subjektivitu a jeho hlavnou náplňou je plnenie úloh podľa plánu starostlivosti o les. Okrem toho sa UPS Mengusovce venuje aj oprave a budovaniu lesných ciest a prácam celospoločenského významu. V posledných rokoch sme svoju pozornosť zamerali aj na rozširovanie možností aktívneho odpočinku v prírode pre oby-

vateľov obce, ale aj pre návštevníkov. Za všetky spomeniem projekty realizované v spolupráci s Nadáciou Poštovej banky - náučný chodník Kimbiark a trate pre bežecké lyžovanie.

Spoločenstvo v rámci svojich možností spolupracuje s obcou Mengusovce pri organizácii športových podujatí a tiež pri oprave a dobudovaní infraštruktúry obce. Do budúcnosti by sme radi využili možnosti, ktoré nám poskytuje vodná plocha v lokalite bývalého dobývacieho priestoru pri rieke Poprad.

Touto cestou by som sa rád poďakoval členom vedenia spoločenstva - súčasným i bývalým, za ich pomoc pri riadení a rozvoji spoločenstva.

Ján Gallo, predseda UPS Mengusovce

Holiči neexistujú

Hoci povolanie holiča skoro zaniklo, tak dnes prežíva renesanciu. Mnoho mužov dnes holičov vyhľadáva a nechá svoju pýchu upraviť profesionálovi. Možno ten, kto bradu nemá, bude tvrdiť, že klamem. V dnešnom svete sa všetko relativizuje, ba priam až popiera. A najobľúbenejšia téma je Boh.

Nedávno som čítal príbeh: Jeden muž prišiel k holičovi, aby sa dal ostrihať a oholiť ako obvykle. Začali sa rozprávať. Hovorili o mnohých rozličných veciach a témach. Zrazu sa zvrtila reč na tému Boh. Holič hovorí: „Pozrite sa, je neverím, že Boh existuje.“ „Prečo si to myslíte?“ pýta sa zákazník. „Je to jednoduché, stačí vyjsť na ulicu a uvidíte, že Boh neexistuje. Povedzte mi, keby existoval, bolo by toľko cholerých ľudí? Bolo by toľko opustených detí? Ak skutočne existuje Boh, bolo by toľko trápenia a bolesti? Ako môžem milovať Boha, ktorý dopustí toto všetko...“ povedal holič. Zákazník sa na chvíľu zamyslel, ale neodpovedal, pretože sa nechcel začať hádať. Holič skončil svoju prácu a zákazník odišiel. Len čo vyšiel na ulicu, uvidel muža s dlhými vlasmi, s dlhou bradou, neupraveného a špinavého. Bolo to veľmi dávno, keď mal tento muž naposledy ostrihané vlasy. Zákazník sa vrátil späť k holičovi a hovorí: „Viete čo? Holiči neexistujú!“ „Ako to môžete povedať?“

pýta sa holič prekvapene. Ja som holič a som tu. Práve teraz som vás dostrihal, oholil... „Nie!“ zvolal zákazník. Holiči neexistujú, pretože keby boli, nebolo by toľko neupravených ľudí s dlhými vlasmi a dlhou bradou, ako ten muž vonku!“ „Holiči existujú, to len ľudia ich nevyhľadávajú!“ protestoval holič. Na to zákazník: „Presne!!! Je to tak. Boh existuje. Čo sa stalo je len to, že ľudia Ho nenasledujú, ani Ho nehľadajú. Preto je toľko bolesti a trápenia na svete.“

Nie je to tak i s Bohom? Dnešný svet Boha nemusí. A cirkev tiež. Nájde si preto dostatok dôvodov. Ľudia jednoducho nechcú veriť v Boha. Nejaká sa im to v dnešnom svete nehodí. A pritom sa stačí len pozrieť okolo seba, na sklonku dňa poďakovať. My Ho prinajmenšom prosíme a ak nám to nedá ako nejaký automat, tak s ním skončíme. Žijeme v neistom svete, ľudia sa utiekajú k veciam, prírode, ľuďom... Zničené veci, zdevastovaná príroda, smrť na dennom poriadku nám na pokoji nepridáva. Boh je večný. On je istý v každom čase. Prajem vám, aby ste to nevzdávali, lebo ako On sám hovorí: Budete ma hľadať, a nájdete ma; keď ma budete hľadať celým srdcom, dám sa vám nájsť. Jer 29,13. Pozývam Vás na pravidelné Služby Božie v nedeľu, či na nepravdivé aktivity pre deti i dospelých počas leta.

Tibor Molnár, ev. farár

V materskej škôlke vytvárajú rodinné prostredie

Materská škola v Mengusovciach bola založená v roku 1948 a sídlila v priestoroch bývalého kultúrneho domu. Po čase bola premiestnená do cirkevnej budovy, v ktorej je dodnes. Je to jednotriedna materská škola s počtom detí 21 až 24. Poskytuje celodennú starostlivosť deťom vo veku od 2 do 6 rokov.

V roku 2015 prešla časťou rekonštrukciou interiéru (výmena okien, celková rekonštrukcia umývárne a WC, vstup do MŠ). Deti majú k dispozícii veľkú triedu, ktorá slúži ako herňa a jedáleň zároveň, spálňu a telocvičňu. Na školskom dvore sa môžu pohrať na veľkom pieskovisku, šmykačke či kolotoči, taktiež môžu využívať priestranú trávnatú plochu.

Výchovu a vzdelávanie zabezpečujú dve pedagogické zamestnankyne. Obe spĺňajú kvalifikačné predpoklady a ich schopnosti a skúsenosti vytvárajú priaznivé prostredie pre kvalitnú edukáciu. Za kvalitnú, energeticky a výživne vyváženú stravu zodpovedá vedúca výdajne školskej jedálne. Do našej materskej školy sú obеды dovážané, za ich výdaj, prípravu desiat

a olovrantov zodpovedá pracovníčka výdajne školskej jedálne. Tá je tiež zodpovedná za čistotu a poriadok v materskej škole.

Na spestrenie času detí v MŠ robíme rôzne akcie. V októbri je to vystúpenie pre starých rodičov pri príležitosti Mesiaca úcty k starším. Počas jesenných dní a za priaznivého vetra si chodievame púšťať šarkanov. V decembri sa deti každoročne tešia na návštevu Mikuláša s čertom a snehulienkou. Pri priaznivých snehových podmienkach využívame všetok voľný čas na sánkovanie či

korčuľovanie v okolí obce. Neodmysliteľnou súčasťou fašiangov býva karneval. V máji sa deti tešia a pripravujú oslavu Dňa matiek, kde si pre svoje mamičky a babičky vždy s radosťou pripravujú krátky program básní, piesní i tancov. Nakoľko bývame v krásnej obci pod Tatrami, počas pekných dní využívame okolie na spoznávanie lesa s lesníkmi z našej obce, zvierat na miestnom poľnohospodárskom družstve alebo u obecných chovateľov. Na sviatok detí vždy organizujeme súťaže a športový deň, kde si deti užijú veľa zá-

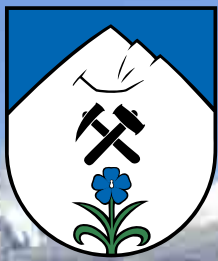
bavy a radosti. Každoročne spolu s rodičmi poznávame aj krásy našej vlasti na rôznych výletoch. S rodičmi máme aj spoločné popoludnia pri tvorivých dielňach pred Veľkou nocou a pred Vianocami.

Naša MŠ spolupracuje so ZŠ Komenského vo Svite, s CPPP v Poprade, s logopedičkou PaedDr. M. Masárovou a s kanadskou lektorkou anglického jazyka Amandou McCullough. Zapojili sme sa do projektu Digiškola, Mlieko pre školy v Európskej únii, Školské ovocie.

Snažíme sa o to, aby naša materská škola vytvárala pre deti rodinné prostredie, aby sa deti počas svojho pobytu v nej cítili ako doma. Aby deti chodili do svojej materskej školy s radosťou a potom aj ich rodičia boli spokojní, že je o deti dobre postarané.

Blížšie informácie o našej MŠ sa môžete dozvedieť na webovej stránke obce v záložke Materská škola. Fotodokumentáciu z činnosti a akcií MŠ si naši priatelia a známi môžu pozrieť na sociálnej sieti.

Mgr. Ludmila Gallová, riaditeľka MŠ

Gerlachovský informátor

Milí spoluobčania,

aj v tomto čísle Gerlachovského informátora vás chcem v krátkosti oboznámiť s obecnými aktivitami. Začali sme s realizáciou projektu - Zníženie spotreby energie Obecného úradu Gerlachov. Zmluva s Envirofondom je schválená a podpísaná. Zároveň chceme poprosiť občanov, aby akceptovali zhoršené podmienky, ktoré ich pri návšteve priestorov budovy obec-

ného úradu môžu zastihnúť z dôvodu pracovného ruchu. Uskutočnilo sa pracovné stretnutie, pre zabezpečenie realizácie úprav miestneho potoka. S prácami sa začne tak tiež v najbližšom období. V letných mesiacoch opravíme poškodené úseky vozovky v našej obci. V poslednom období sa znovu objavili sťažnosti na voľne sa pohybujúcich psov po verejných priestranstvách, ktorí ohrozujú našich občanov. Žiadame preto všetkých majiteľov a chovateľov psov, aby zabezpečili svoje psy tak, aby svojvoľne neunikali z dvorov. Pripomíname, že v zmysle platnej legislatívy za psa zodpovedá vždy majiteľ alebo držiteľ psa.

Prichádza nám obdobie letných dovolení, preto vám chcem popriať príjemné strávenie leta, či už budete oddychovať doma alebo mimo domova.

Ján Hroboň, starosta obce

Národná kultúrna pamiatka v obci

Kamenný most, nachádzajúci sa v dolnej časti obce, bol 15. decembra 2008 Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku. Most bol postavený najneskôr v roku 1865 a je nositeľom individuálnych hodnôt veku, urbanistickej hodnoty pôsobenia vo vidieckom prostredí a hodnoty dokumentu staviteľstva mostov v 2. polovici 19. storočia spolu s hatou situovanou nižšie pod mostom. Most je postavený z lomového kameňa spájaného maltou. Konštrukcia mosta je spevnená dvoma kovovými tiahkami so zakrivením, ktoré sleduje oblúk klenby.

Pozvánky na športové akcie v obci

Pozvánka najmä pre deti

Pozývame všetky deti ale aj dospelých na športovo-hasičské popoludnie pri príležitosti Medzinárodného dňa detí, ktoré sa uskutoční 18. júna 2016 o 14. h v hasičskom areáli v Gerlachove.

Pre deti budú pripravené súťaže, cyklistické preteky (podmienka je cyklistická prilba) a pre dospelých súťaž v kosení kosou (kosa budú k dispozícii). Súťažiaci aj diváci si budú môcť zakúpiť občerstvenie. Na vašu účasť sa tešia organizátori podujatia - Obec Gerlachov, Komisia kultúry, športu a školstva, DHZ Gerlachov a firma Gastrobal.

Po dospelých súťaž v kosení kosou (kosa budú k dispozícii). Súťažiaci aj diváci si budú môcť zakúpiť občerstvenie. Na vašu účasť sa tešia organizátori podujatia - Obec Gerlachov, Komisia kultúry, športu a školstva, DHZ Gerlachov a firma Gastrobal.

VIII. ročník Memoriálu Ing. P. Mlynára

Dovoľujeme si Vás pozvať na futbalový turnaj - VIII. ročník Memoriálu Ing. Pavla Mlynára, ktorý sa uskutoční 25. júna 2016 (sobota) na ihrisku, vedľa PD Gerlachov, v Gerlachove so začiatkom o 9. hod. Turnaja sa zúčastní 8 družstiev.

Príďte povzbudiť futbalistov a pochutnať si na občerstvení, pive alebo nealku. Bližšie informácie nájdete na internetovej stránke www.tjattatngerlachov.sk.

Horský kros Gerlach

27. augusta 2016 sa uskutoční už 23. ročník Horského krosu Gerlach - 8 400 metrov dlhého behu do vrchu z Gerlachova cez Velickú dolinu k Horskému hotelu Sliezsky dom.

Pre dorastenecké a žiacke kategórie sú pripravené kratšie trate na Tatranskú Polianku a k Hotelu Hubert. Bližšie informácie nájdete na internetovej stránke www.horskýkros.gerlach.sk.

O pohár obce Gerlachov

11. septembra 2016 o 10. hodine sa uskutoční hasičská súťaž O pohár obce Gerlachov. Súťaž sa bude konať v hasičskom areáli v Gerlachove.

Ako správne nakladať s odpadom

Od apríla tohto roku sa zaviedol v našej obci vrecový systém zberu triedeného odpadu. Každá domácnosť dostala kalendár triedeného zberu separovaného odpadu. Bude pripravené aj zberné miesto na drobný stavebný odpad. Od júla budú pripravené veľkokapacitné kontajnery na bioodpad zo záhrad (zelený odpad - tráva, burina,...). Bližšie informácie vám budú poskytnuté sms spravodajom, miestnym rozhlasom alebo na OcÚ Gerlachov. Aj týmto spôsobom chceme zamedziť tvorbu divokých skládok z bioodpadu v obci a jej okolí. Samozrejme je dôležité, aby to občania dodržiavali a kontajnery určené na bioodpad zo záhrad

nenaplnili iným odpadom. Mnohokrát je to len z dôvodu našej ne zodpovednosti.

Prečo kompostovať?

Ak znížime množstvo odpadov, budeme menej platiť za jeho likvidáciu a zároveň získame hnojivo pre svoju záhradu. Tento produkovaný biologický odpad je ponechávaný vo voľnej prírode. Z pohľadu životného prostredia je to v poriadku, veď odpad vznikol v prírode, ale nevznikol prírodnými činnosťami, ale činnosťou ľudstva, ktoré ho produkuje v oveľa väčšej miere ako vzniká v prírode samotnej. Preto sa stretávame s umiestňovaním pozostatkov v lesných porastoch na väčšie hromady, ktoré sa potom pália.

Nemalým zatažením pre životné prostredie a zdravie ľudí je aj pálenie bioodpadu na záhradách a v domácnostiach. Tento dym je produktom nedokonalého spaľovania. Obsahuje škodlivé plyny, hlavne oxid uhľnatý (je jedovatý a môže viesť k vnútornému uduseniu), uhľovodíky (plyny prispievajúce k fotochemickému smogu), dechtové látky (majúce rakovinotvorné účinky) a v niektorých prípadoch aj jedny z najnebezpečnejších látok - rakovinotvorné diokíny. Je načase sa zamyslieť nad zhodnocovaním biologického odpadu a začať ho spracovávať.

Od 13. júna (pondelok) - 16. júna 2016 (štvrtok) sa

v našej obci uskutoční zber nebezpečných odpadov formou mobilnej zberne, ktorá bude pristavená na Družstevnej ulici č. 70.

Do mobilnej zberne patria: Žiarivky, opotrebovaný motorový olej, akumulátory a batérie, znečistené obaly od farieb, oleja, riedidla... (nie tekuté). Nepatrí tu elektroodpad, ktorý sa zbiera samostatne a v iných termínoch.

Bude pripravené aj zberné miesto na drobný stavebný odpad. Bližšie informácie vám poskytneme na obecnom úrade.

Dôsledným a zodpovedným triedením odpadu šetríte prírodné zdroje a znížujete množstvo odpadu uloženého na skládke.

Vieme ako separovať?

stlačte nohou!!! Pred vhođením do vreca obaly od VKM opláchnite vodou a nechajte uschnúť.

SKLO

Patrí sem: fľaše od nápojov, sklenené nádoby, poháre, obaly z potravín, zaváranín, tabuľové sklo.

Nepatrí sem: uzávery z fliaš, silne znečistené sklo (napr. potravinami, maltou, farbami), porcelán, keramika, autosklo, dymové a drôtené sklo, sklobetónky, žiarivky, výbojky, plexisklo, teplomery, TV obrazovky, injekčné ihly a striekačky a pod.)

Dôležité: Nepreťažovať vrecia a neplniť drobnými sklenenými črepmi!!!

PAPIER

Patrí sem: noviny, časopisy, letáky, kancelársky papier, knihy bez tvrdých

obalov, zošity, katalógy, papierový obal, kartón, lepenky, a pod.

Nepatrí sem: mokrá, mastná alebo ináč znečistený papier, kopírovací a voskový papier, hygienické potreby (plienky, vreckovky a pod.), obaly od sladkostí a slanosti (napr. kávy, keksov). VKM od mlieka, džusov, vína a pod.

Dôležité: Kartónové obaly pred vhođením do vreca stlačte nohou!!!

ELEKTROODPAD

Patrí sem: elektrické a elektronické prístroje a zariadenia, veľké a malé domáce spotrebiče, biela technika, počítačová a kancelárska technika, televízory, lampy, elektromotory, ručné elektrické náradie, elektronické hračky, a pod.

Nepatrí sem: neúplné elektrospotrebiče (bez elektromotorov, kovových častí).

PLASTY, VKM, KOVOVÉ ODPADY

Patrí sem: plastové fľaše od nápojov, rastlinných olejov, obaly od aviváží, šampónov, čistiacich prostriedkov, obalové fólie, VKM od mlieka, džusov, vína a pod., kovové obaly od potravín a nápojov.

- plechovky, konzervy.

Nepatrí sem: znečistené obaly (napr. potravinami, zeminou, farbami, maltou), obaly od sladkostí a slanosti (napr. kávy, kakaa, sáčkových polievok a pod.), celofán, sáčky, podlahové krytiny, guma, molitan, plastové obaly z motorových olejov a iných ropných produktov, polystyrén, hygienické potreby (plienky a pod.), autoplasty.

Dôležité: plastové fľaše, VKM a kovové obaly pred vhođením do vreca

SMS SPRAVODAJ

Informácie priamo z obecného úradu

Využite aj vy bezplatne prijímanie obecných oznamov. Chceli by ste dostávať oznamy z nášho obecného úradu priamo do vášho mobilného telefónu vo forme SMS alebo na váš e-mail?

Prihláste sa na stránke: www.smsspravodaj.info alebo na obecnom úrade.

*Tebe mamička...
Plnú náruč kvetínok dnes Ti natrhám,
lásku k Tebe mamička v srdci ukrývam...*

11. mája deti ZŠ s MŠ v Gerlachove strávili príjemné popoludnie s mamičkami, babičkami, tetami a spoločne sme im podakovali za ich Božie dary, lásku a starostlivosť.

Je výborné, že Deň detí má svoje miesto v kalendári!

Už každoročne sa žiaci na koniec školského roka veľmi tešia. Celý týždeň pred blížiacim sa Dňom detí máme totiž naplánované rôzne aktivity. Hry, súťaže, rôzne šašoviny a samozrejme aj školský výlet. Program výletu bol toho roku veľmi pestrý. Navštívili sme múzeum v Smižanoch, kde sa deti oboznámili s tradičnými remeslami i spracova-

ním ľanu, prezreli si exponáty zvierat a taktiež videli rodný dom kpt. Jána Nálepku. Po prehliadke národopisného múzea sme sa presunuli do divadla a pozreli si rozprávku Dlhý, Široký a Bystrozraký. Plní krásnych dojmov a príjemných zážitkov z predstavenia sme sa presunuli do ZOO v Spišskej Novej Vsi. Čakali tam na nás obyvatelia zvie-

racej ríše ako opice, lev, tiger, ťava, ale aj zvieratá žijúce u nás - medvede, labute a množstvo iných zvierat. Zvedavé oči sa upreli aj na plazy žijúce v teráriu, v blízkosti ZOO. Najväčším zážitkom bolo pre deti stretnutie s opicami. Po skončení prehliadky sa všetky detúrence vyšantili na detských ihriskách a nasledovala cesta domov. Spokojné tváre detí a úsmevy svedčili o tom, že výlet sa vydaril. Všetci sme si domov priniesli pekné zážitky a dojmy a môžeme sa spoločne tešiť na ďalšie.

1. jún bol Dňom športu, venovaný najmä všetkým školákom a školákovi a zahŕňal bohatý športový program. K dobrej pohode pri súťažiach prispelo aj krásne slnečné počasie a sladké odmeny za každú absolvovanú hru a súťažnú aktivitu. Deti aj vyučujúci prežili sviatok detí v dobrej nálade a s úsmevom na tvári. Dobré sa cítili aj najmladší žiaci, ktorí s pani uči-

teľkami organizovali rôzne súťaživé hry.

Po športových výkonoch sme sa posilnili chutným gulášom od pani kuchárky. Za dobrú náladu a veľa radosti môžeme podakovať aj pánovi starostovi Mgr. Jánovi Hroboňovi, ktorý deťom priniesol sladkosti a našiel si čas, aby sa s deťmi porozprával.

A na záver sme sa všetci zhodli v tom, že to „bol“ naozaj super Deň detí, ktorý sme prežili bez učenia! Je výborné, že existuje takýto deň v kalendári. Veď prečo by nemohol byť aj Týždeň detí, ktorý je odmenou za celoroč-

nú prácu a úsilie, ktoré vynaložili v škole...

Tak teda „*Nech deň detí dnes aj do budúcnosti krásne svieti, aby bol navždy detský svet ako farebný, veľký kvet.*“

Mgr. Daniela Zelenáková,
riaditeľka ZŠ s MŠ

RENAULT
Passion for life

Servis 5+ Aby ste letom prešli bez starostí

Letná prehliadka vozidla za **11,90 €**
+ asistenčné služby zadarmo

1.6. – 30.9.2016

RENAULT SERVIS 5+. Riešenie pre staršie vozidlá Renault.

Cena prehliadky je vrátane DPH. Akciová prehliadka nenahrádza predpísanú servisnú prehliadku. Asistenčné služby sú poskytované na 3 mesiace od dátumu uskutočnenia prehliadky vozidla v autorizovanom servise. Viac na www.servis5plus.sk.

Renault odporúča **elf**

www.servis5plus.sk

EUROCAMP s.r.o., Dlhé Hony 4597/4, Poprad
Tel.: +421 52/77 24 086, Fax: +421 52/77 24 086
www.renault-eurocamp.sk

Zápas o rozvoj a kvalitu života v obci

Ubehlo už rok a pol od začiatku volebného obdobia naplneného každodenným zápasom starostu, obecného zastupiteľstva a celého obecného úradu o fungovanie našej peknej obce v medziach schváleného rozpočtu. Aj keď sú plány veľké (miestami až z ríše snov), nie je možné všetky uskutočniť v rámci jedného roka, najmä pre nedostatok finančných prostriedkov.

Práve pre nedostatok peňazí sme podali na uskutočnenie týchto plánov viaceré žiadosti na získanie finančných prostriedkov. V apríli 2015 bola podaná žiadosť o dotáciu na Viacúčelové ihrisko 33x18 m Štôla s rozpočtom 80 805,10 eur. Ale v septembri 2015 prišla z Úradu vlády SR, sekretariátu splovnocnenca pre mládež a šport oznámenie o neodporúčení žiadosti pre nedostatok disponibilných finančných prostriedkov na uvedené projekty. Obecné zastupiteľstvo preto v októbri 2015 rozhodlo o vybudovaní viacúčelového ihriska z vlastných zdrojov a v uvedenom roku sa začali aj prvé výkopové práce. Predpokladaná doba ukončenia výstavby ihriska je do začiatku prázdnin 2016.

V tejto súvislosti obecný úrad oslovil občanov aj firmy o sponzorstvo a k dnešnému dňu eviduje takto získané prostriedky vo výške 2 938 €, za ktoré sme veľmi vďační. Zapojili sme sa aj do výzvy Prešovského samosprávneho kraja na predkladanie žiadostí o dotáciu v programe „Šport“ a požiadali o výške 5 000 €. Žiadosti budú schvaľované PSK 21. júna 2016 a veríme, že tento krát uspejeme.

V auguste 2015 sme podali žiadosť o nenávratný finančný príspevok na Dodanie kamerového systému pre obec Štôla s rozpočtom 19 820,09 €. Ale už o dva mesiace neskôr prišlo rozhodnutie z Pôdohospodárskej platobnej agentúry Bratislava o neschválení projektu pre nedostatok finančných prostriedkov pre dané opatrenie.

9. februára 2016 sme podali žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku na Rekonštrukcia miestnych komunikácií – Štôla, s rozpočtom 76 709,75 €. V rámci splnenia podmienok na predloženie žiadosti sme sa stretli s viacerými komplikáciami. Napríklad len vyňatie pôdy z lesných pozemkov nás stálo tritisíc eur nepredpokladaných výdavkov. Čakáme na výsledok a dúfame v kladnú odpoveď, pretože kvalita miestnych komunikácií, v časti, ktorú rieši projekt, je katastrofálna.

Na udržanie mladých rodín s deťmi sme v marci 2016 podali žiadosť o poskytnutie

nenávratného finančného príspevku z Programu rozvoja vidieka na Nadstavbu materskej škôlky nad obecný úrad s rozpočtom 235 249,81 €. Môžeme len dúfať, pretože projekt už stál obecnú kasu sedem tisíc eur.

To sú naše peripetie so získavaním financií na rozvoj našej obce.

Ale nielen žiadosťami boli naplnené naše pracovné dni. Treba spomenúť napríklad rekonštrukciu verejného osvetlenia výmenou svietidiel za úsporné led svietidlá z vlastných zdrojov. V týchto dňoch sa už uskutočnila ich výmena okolo hlavnej cesty a miestnej komunikácie vedúcej k pošte, obecnému úradu až po chatovú osadu. Rozdiel je badateľný a úspora istá.

Rozbehli sme akciu informovania občanov o diani v obci prostredníctvom SMS správ. Doteraz sa nám prihlásilo 39 záujemcov. Dúfame, že táto služba prispeje k lepšej a rýchlejšej informovanosti občanov.

Na spríjemnenie a skráš-

lenie verejných priestranstiev sme vysadili letničky do truhlíkov na most a okolo obecného úradu. Trvalky boli vysadené zase okolo rybníčka, ktorý skrášľuje búdka uprostred hladiny. V týchto dňoch si ju už obsadil párík divých kačiek a oddychujúci občania tu majú postarané o príjemný zážitok, ktorý určite umocnia aj nové okrasné rybníčky, ktoré budú do rybníčka vypustené.

V oblasti starostlivosti o občanov sa od januára 2016 pristúpilo k schváleniu príspevku na jedno jedlo vo výške 0,20 € v reštauračnom zariadení JF club café restaurant Štôla pre občanov nad 60 rokov a úplne invalidných dôchodcov.

Z najbližších kultúrnych aktivít nás 18. júna čakajú oslavy MDD, v októbri pripravujeme stretnutie dôchodcov, ktoré malo v roku 2015 mimoriadny ohlas. V decembri nás čakajú dve akcie. Naše deti prídu pozdraviť Mikuláš a pre dospelých pripravujeme na 30. decembra Štôlsku koštočku zameranú na ochutnávanie zabíjačkových špecialít pri dobrej hudbe.

Všetky aktivity a plány si vyžadujú veľa úsilia, preto ďakujeme občanom za trpezlivosť, ak sme ešte nespĺnili ich požiadavky. Zároveň dúfame, že i naďalej budú nápomocní poradiť, ale tiež poukázať na problémy, ktoré treba riešiť. Moje poďakovanie patrí aj poslancom a členom hasičského zboru za ich aktívny prístup k rozvoju kultúrneho a športového života obce. Iba spoločným prístupom bude naša obec napredovať a rozvíjať sa. **Martin Hajko, starosta obce**

Pozývame do knižnice

Udržať v súčasnosti obecnú knižnicu najmä v malých obciach nie je vôbec jednoduché. Peňazí nielen na obnovu knižničného fondu a nové, zaujímavé knihy pribúdajú skôr sporadicky, ako pravidelne. I napriek všetkému obecnú knižnicu v Štôle majú a pravidelne, každý utorok od 15. do 17. h ju môžu využívať malí i starší milovníci kníh. Aj keď Štôla nie je veľká obec, knižnica bude otvorená aj cez

prázdniny.

„V knižnici evidujeme okolo troch tisíc titulov, ktoré sú vhodné pre všetky vekové kategórie. Viac nás navštevujú dospelí, ale nájdu sa aj deti, ktoré radi čítajú. Veľakrát chodia s rodičmi a vtedy si poprezerajú krásne ilustrované rozprávkové knižky a niektoré ich zaujmú tak, že si ich požičiajú,“ povedala nám Ing. Zlatica Povalačová, ktorá sa o knižnicu stará.

DHZ Štôla „B“.

Dobrovoľní hasiči zo Štôly pred novou sezónou 2016

DHZ Štôla „A“.

Obec Štôla je už dlhé roky známa aktívnym Dobrovoľným hasičským zborom. Hlavnou úlohou tak, ako aj v iných obciach, zohráva ochrana osôb a majetku pred požiarmi a inými prírodnými pohromami, ktoré sa môžu v obci vyskytnúť. Našťastie, posledné roky obec ničivú pálavu ohňa ani iné väčšie prírodné pohromy a nešťastia nepoznala.

Štôlski hasiči sú známi najmä vďaka športovým výsledkom na rôznych domácich aj medzinárodných hasičských súťažiach. Keďže je nová sezóna už prakticky pred dvermi, oboznámim vás s činnosťou športového tímu DHZ Štôla. Požiarň šport sa v posledných rokoch na Slovensku dynamicky rozvíja, čomu musia prispôbiť svoju prípravu aj naši hasiči. Už sú dávno preč časy, keď sa hasiči dohodli ráno pred hasičskými pretekmi a išli si zasúťažiť. V súčasnej dobe sa bez systematickej fyzickej prípravy a tréningu požiarň šport v konkurencii špičkových tímov na Slovensku

robiť nedá.

V sezóne 2016 sa na súťažiach predstavujú dva športové tímy mužov. DHZ Štôla „A“ - pre sezónu 2016 vyskladal, myslím si, slušný športový tím. Po dobrej zimnej príprave v našich podmienkach, kde sme kombinovali posilňovňu s atletickými tréningami, sa prvé ostré tréningy javili dobre. Sme preto zvedaví, ako bude sezóna 2016 z hľadiska výsledkov vyzeráť. Tohto roku budú s nami v jednej lige súťažiť aj mladší chlapci, ktorí sú víťazmi Podtatranskej hasičskej ligy 2015. V tejto sezóne taktiež prechádzajú na športové hadice do jednej

z najkvalitnejších športových hasičských lig na Slovensku - Regionálnej hasičskej ligy Spiš (RHLS). Uvidíme, ako sa im v tejto silnej konkurencii bude dariť, pretože prvé tréningy chlapcov mali dobrú úroveň. Samozrejme, dnes sa hasičský šport na vyššej úrovni nedokáže zaoberať bez finančnej podpory. Sme radi, že obec Štôla na čele so starostom Martinom Hájkom nám, hasičom, stále

podáva pomocnú ruku a aj v tejto sezóne máme sľúbenú finančnú, ako aj materiálnu pomoc a podporu, ktorú využívame hlavne pri údržbe pekného tréningového areálu v priestoroch bývalého liečebného ústavu. Poďakovanie tiež patrí Dušanovi Bachoríkovi, ktorý nám každoročne pripraví špičkovú hasičskú techniku, bez ktorej je dnes úspech v požiarň športe nemožný. Za túto pomoc patrí starostovi obce, ako aj všetkým ostatným, ktorí náš dobrovoľný hasičský zbor podporujú, úprimné poďakovanie. No a na nás ostáva už len v priebehu sezóny 2016 zabojsť o tie najvyššie priečky na súťažiach v rámci Slovenska a pri kúsku šťastia aj na prestížnych súťažiach v Českej republike.

Mgr. Martin Stromko, veliteľ DHZ Štôla, člen športového tímu DHZ Štôla „A“

ŠKODA

ŠKODA
HORAL
 MTB MARATHON 2016

Majstrovstvá Európy 2017

 ŠKODA Financial Services
 Úver. Lízng. Poistenie. Mobilita.

ROZTOČME TO SPOLU VO SVITE!

KREJZI 130 KM/4 200 M

LEJZI 73 KM/2 000 M

SENI 43 KM/1 200 M

ÍZI 28 KM/800 M

DEJZI 17 KM/350 M

ŠKODA
 BIKE OPEN TOUR
 2 0 1 6

30. 4. 2016 ŠKODA Svätajurský MTB maratón
 14. 5. 2016 ŠKODA Maratón Marikovskou dolinou
 25. 6. 2016 AUTHOR ŠKODA Bikemaraton Súľovské skaly
 30. 7. 2016 ŠKODA STUPAVA TROPHY
13. 8. 2016 ŠKODA Horal MTB maratón
 3. 9. 2016 ŠKODA Slovenský raj

HORAL TOUR

 12. - 14. 8. 2016 - Svätá Tatra
 jediný etapový MTB maratón na Slovensku

www.horal.sk

HORAL JUNIOR

 14. 8. 2016 - Svätá Tatra
 Detská tour Petra Sagana

www.skoda-bike-open-tour.sk

Nestville Open Test
Nestville Strong Men
 SVETOVÝ POHAR
1.-2.7.2016
HNIEZDNE

PETER NAGY
A INDIGO **HEX**
PUL'S **LE PAYACO**
MAFIA CORNER
HORKÝŽE SLIŽE
EMMA DROBNÁ
OTTO WEITER SHOW
HELENINE OČI
CHIKI LIKI TU-A
RYTMUS

VSTUPENKY V PREDPREDAJI NA **ticketportal** www.nestvillepark.sk www.nestville.sk

V okolí Svitu už 17. ročník HORALA, generálka na majstrovstvá Európy 2017

V dňoch 12. - 14. augusta 2016 si cyklistická verejnosť bude môcť vyskúšať trasu Majstrovstiev Európy v horskej cyklistike počas preteku ŠKODA HORAL MTB MARATÓN, ktorý je súčasťou trojdňovej etapovej HORAL TOUR. Dejiskom pretekov bude už tradične mesto Svätá, Vysoké a Nízke Tatry.

Prvý ročník maratónu HORAL sa konal už v roku 2000 ako reakcia na stúpajúcu popularitu vytrvalostných pretekov na horských bicykloch pre rekreačných, ale aj výkonnostných cyklistov. Trojdňová etapová séria HORAL TOUR začala písať svoju históriu v roku 2009. Tento pretek dodnes nenašiel na Slovensku svojho

nasledovateľa, a tak stále zostáva jediným etapovým MTB (mountain bike) maratónom na Slovensku. Podujatie získava v uplynulých rokoch čoraz väčšiu kvalitu i popularitu. V aktuálnom ročníku očakávajú organizátori účasť približne 700 dospelých a 350 detských cyklistov.

V roku 2017 bude mať pretek HORAL maratón štatút majstrovstiev Európy a do našich končín tak zavíta európska špička horskej cyklistiky. Nadchádzajúci ročník bude teda generálkou na budúcoročné majstrovstvá Európy a účastníci si už teraz budú môcť vyskúšať majstrovskú trať roku 2017.

Cyklomaratón HORAL aj etapový HORAL TOUR nie sú pretekmi len pre výkonných športovcov. Tratia a kategórií je viac. Trasy sú volené tak, aby si cyklista každej výkonnostnej kategórie našiel tú svoju. Štart je vždy vo Svite, pričom trasa zavedie

účastníkov v prvej etape na Štrbské Pleso do Vysokých Tatier. V druhej etape majú súťažiaci na výber tri trasy, pričom v najťažšej z nich je odmenou zdolanie Kráľovej Hole (1 946 m.n.n.). Tretia etapa je technický XCO (cross-country) okruh vo Svite v pohorí Kozie chrbty.

„Celý tento ročník Horala sa nesie v znamení generálnych príprav na budúcoročné majstrovstvá Európy, ktoré nám Európska cyklistická federácia vlni prideliť. Trasy sme mierne upravili tak, aby vyhovovali takýmto významným európskym pretekmi a aby sme už budúci rok na

trati nemuseli robiť významnejšie zmeny. V doterajšej histórii HORAL nikdy nesklamal a verím, že sa heslo podujatia HORAL – zážitok zaručený! naplní aj tento rok,“ uviedol Ivan Zima, riaditeľ HORAL TOUR.

Súčasťou podujatia bude podobne ako aj v minulom roku cyklistická súťaž pre deti – HORAL JUNIOR, ktorá patrí do Detskej tour Petra Sagana. Návštevníci podujatia sa tiež môžu tešiť na večerný koncert skupiny OLYMIC revival.

Organizátorom podujatia je športový klub HORAL – ALTO Slovakia, v spolupráci s mestom Svätá a partnermi.

Etapy HORAL TOUR 12. – 14. august

12. august 2016 - piatok

1. ETAPA HORAL TOUR 2016 – VYSOKOTATRANSKÁ

13. august 2016 - sobota

2. ETAPA HORAL TOUR 2016 (a zároveň ŠKODA HORAL MTB MARATÓN) – NÍZKOTATRANSKÁ

14. august 2016 - nedeľa

3. ETAPA HORAL TOUR 2016 – „IXČEČKO“ a DETSKÁ TOUR PETRA SAGANA (HORAL JUNIOR)

Viac informácií nájdete na internetovej stránke

www.horal.sk, video pozvánka na podujatie:

<https://www.youtube.com/watch?v=EalmKrvG6bc>

Lektorka PhDr. Božena Neuhausová

ponúka

špecializované intenzívne kurzy
 nemeckého jazyka pre opatrovatelky
 a technické odbory pre prácu v zahraničí.

Kurz s minimom gramatiky je zameraný na konverzáciu v danom pracovnom odbore. Kurz trvá 30 vyučovacích hodín, cca 2 mesiace, pričom jedna vyučovacia hodina stojí 5 eur. V kurze sú najmenej 4 a najviac 6 účastníci. Vyučovaci čas si účastníci kurzu dohodnú sami a lektorka sa im prispôbi. Nezamestnaní môžu požiadať o preplatenie kurzu cez Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny.

Tel.: 0903/619 959,
 e-mail: bneuhausova@gmail.com
www.kurzynemciny.sk

Vstupné na ELRO s úpravami

Festival Európske ľudové remeslo v Kežmarku sa tohto roku uskutoční v dňoch 8. – 10. júla. ELRO 2016 bude venované cechom hrnčiarskemu, ktorý si pripomína 460. výročie založenia a kežmarským kníhtlačiarom 19. storočia. Okrem ukážok remesiel a bohatého programu sú pre návštevníkov pripravené i novinky, ako napríklad vláčik Maguráčik, kónský taxík a ďalšie.

Cenník vstupného platný pre rok 2016 prináša zmeny. V predpredaji je výhodné kúpiť si 3-dňový lístok s neobmedzeným vstupom za 8 €/osoba, dospelí v predpredaji zaplatia 5 € za jeden deň. „Na bráne“ za jednodňovú vstupenku zaplatíte 8 €/dospelý a za každé dieťa a mládež od 120 cm výšky a do 18 rokov 5 €. Mesto zvyhodňuje dôchodcov od 62 rokov ako podmienku vstupu zadarmo. TŽP-S a osoby vzrastovo do výšky 120 cm majú nulové vstupné.

Podtatranský
KURIER

 Nezávislý spoločensko-
 ekonomický občasník

Vydavateľ:

 Podtatranský kuriér, s. r. o.,
 Karpatská 3256/15, 058 01
 Poprad,

 IČO: 462 859 03,
 e-mail: novykurier@gmail.com,
kurierpp@gmail.com, web:
<http://www.podtatransky-kurier.sk>

 Tlač: Petít Press, a. s.,
 Kopčianska 22, Bratislava

MK SR: EV 4442/11

ISSN: 1338-5402

Redakcia: 0905 348 487